Raadsmededeling openbaar

Nummer	:	204-2021
Datum	:	22 november 2021
B&W datum	:	
Beh. Ambtenaar	:	Felix Siemes
Portefeuillehouder	:	J.C. Wikkerink
Onderwerp	:	Beantwoording vragen voorstel uittreden GR Stadsbank Oost Nederland

---

Aanleiding:
De fracties van GemeenteBelangen, CU, D66 en de VVD hebben vragen gesteld over het voorstel ‘uittreden bij de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland’. Hieronder treft u de beantwoording aan.

Inhoud mededeling:

Vragen fractie GemeenteBelangen
Het voorstel is dat we de diensten gaan inkopen bij het Bureau van Financiële Ondersteuning van de gemeente Doetinchem. Hoelang doet Doetinchem dit al voor haar inwoners, zijn er tevredenheidsonderzoeken gedaan of iets dergelijks en wilt u ons die toesturen?

Antwoord:
De Sociale Raad van de gemeente Aalten heeft een soortgelijke vraag gesteld waarbij we het volgende antwoord hebben gegeven: ‘In april 2021 heeft de gemeente Doetinchem een evaluatie gedaan van het armoedebeleid en de schuldhulpverlening. Een cliëntervaringsonderzoek maakt deel uit van deze evaluatie. Wij verwijzen u graag naar deze nota onder de naam: 'Evaluatie armoedebeleid 2020 gemeente Doetinchem'. Deze nota is bijgevoegd.

De gemeente Doetinchem voert de integrale schuldhulpverlening vanaf 2014 volledig in eigen beheer uit.

Vragen fractie ChristenUnie

1. Begin 2020 is er gestart met het ontwikkelen van een visie op de schuldhulpverlening. 17 mei is in de commissie Sociaal Domein dit voorstel voorgelegd. Wat is er in de tussentijd verder ontwikkeld?

   Antwoord: Met het ontwikkelen van ‘een visie op de schuldhulpverlening’ bedoelen wij het opnieuw vormgeven/herpositioneren van de (gemeentelijke) keten van de schuldhulpverlening zoals verwoord in de informatienota en het collegevoorstel: de transformatie in ‘een andere kijk op schulden’ binnen het sociaal domein.
   Daarnaast hebben wij vanaf het voorjaar 2021 onder andere de wettelijk verplichte vroegsignalering geïmplementeerd. Voor een verder overzicht van onze activiteiten verwijzen wij u naar de informatienota (pagina’s 12 en 13).

2. De uittreding uit de GR SON brengt uittredingskosten met zich mee. Er wordt aangegeven dat de hoogte hiervan nog niet bekend is. Wat is hier de reden van?

   Antwoord: Zoals in het collegevoorstel (onder 2.4 bij kanttekeningen) aangegeven beschikken wij nu alleen nog maar over een rekenkundige aanname van BDO. Over de werkelijke financiële (en overige) gevolgen van de uittreding moeten de gemeente en het

bestuur van de SON nog onderhandelen en dit gaan vastleggen in een uittredingsovereenkomst. Het collegebesluit (en daarmee de kennisgeving naar het bestuur van de SON) is recent genomen en een voorstel van het bestuur van de SON en het uiteindelijke onderhandelingsresultaat neemt enige tijd in beslag.

3. In de afgelopen 1,5 jaar hebben er gesprekken plaats gevonden met de consulenten en beleidsmedewerkers van de afdeling sociaal domein. Wat voor informatie heeft dit opgeleverd?

   Antwoord: zowel vanuit de interne kenniscarrousel over de schuldhulpverlening als vanuit de dagelijkse uitvoeringspraktijk blijkt, dat (problematische) schulden vaker in de weg staan om goede ondersteuning te kunnen (blijven) bieden bij maatwerkvoorzieningen op grond van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. Het komt geregeld voor dat een schuldregeling niet goed verloopt (tijdens zo'n traject gebeurt er vaak van alles) en dat de maatwerkondersteuning binnen voornoemde wetten ook niet het gewenste effect heeft. Het zijn dus communicerende vaten. De belangrijkste opbrengst is dat de schuldhulpverlening in al zijn facetten (van het eerste contact tot en met nazorg bij beëindiging van een schuldregeling) zo integraal mogelijk en dichtbij de inwoners zou moeten worden uitgevoerd.

<u>Vragen fractie D66</u>

1. Er wordt door het college gesteld dat men heeft gemerkt dat de dienstverlening van de Stadsbank Oost Nederland (SON) niet meer voldoet aan de verwachtingen van onze inwoners met schulden. Waaruit is dat gebleken? Is hier daadwerkelijk met de inwoners gesproken of zijn er klachten binnen gekomen?

   Antwoord: We hebben met inwoners/ervaringsdeskundigen en met diverse maatschappelijke organisaties gesproken. Ook hebben we voorlichting gegeven aan Humanitas (financiële thuisadministratie, de schuldhulpbuddy's en de formulierenbrigade). We hebben tal van signalen ontvangen en bestempelen deze zelf niet als klachten, omdat de SON daar een eigen procedure voor heeft. In 2020 heeft de SON overigens 47 formele klachten ontvangen (uit de jaarstukken 2020).

2. Waarom is niet eerst de visie op schuldhulpverlening met de raad besproken en ter goedkeuring voorgelegd, voordat een eventuele uittreding in gang is gezet?

   Antwoord: Zie ook beantwoording vraag 1 van de fractie van de CU. Door tal van (wettelijke en lokale) ontwikkelingen zijn we gaandeweg tot de conclusie gekomen dat we de gemeentelijke schuldhulpverlening anders moeten gaan inrichten. Ook tijdens het (participatie) traject, met betrekking tot het opstellen van de nota sociaal domein, hebben wij steeds meer deze overtuiging gekregen (zie ook hoofdstuk 5.6 Blijven meedoen in Aalten van voornoemde nota). Onze kijk op de schuldhulpverlening maakt dus onderdeel uit van de totale transformatie binnen het sociaal domein zoals verwoord in de nota sociaal domein.

3. Hoe wil het college in december de raad de keuze van ontvlechting van de stadsbank voorleggen, wanneer er nog geen gedetailleerd ontvlechtingsplan ligt en bijkomende kosten nog niet bekend zijn?

   Antwoord: Zie ook beantwoording vraag 2 van de fractie van de CU. Uiteraard proberen wij de schadelast zo beperkt mogelijk te houden, maar deze onderhandelingsfase moet nog worden opgestart.

4. Waarom wordt er vooruitgelopen op nog lopende gesprekken met SON die pas in 2022 meer duidelijkheid moeten bieden?

   Antwoord: wij kiezen er nu voor om de curatieve schuldhulpverlening dicht bij onze inwoners te organiseren en de regie zelf in handen te nemen. Dit vanuit de hierboven genoemde transformatiegedachte en onze onderbouwing zoals verwoord in het collegevoorstel en de informatienota. Wij kiezen primair voor het inhoudelijk spoor. De hoogte van de uittreedsom is zeker belangrijk (en we spannen ons tot het uiterste in om de schadelast zo beperkt mogelijk te houden), maar is primair niet leidend. Als we dit wel zouden doen (eerst 'een

onderhandelingsresultaat bereiken, dan besluitvorming en daarna ontvlechting) dan kunnen we op zijn vroegst uittreden per 1 januari 2024. Dit vinden wij niet wenselijk.

5. Is het plan de schuldhulpverlening van inwoners uit de gemeente Aalten onder te brengen bij de schuldhulpverlening die de gemeente Doetinchem nu al kent? Wat is de rol van Laborijn in dit alles?

   Antwoord: het gaat om de taken die de Stadsbank nu voor de gemeente(n) uitvoert op grond van de Gemeenschappelijke Regeling SON. Dit betreft dus de curatieve schuldhulpverleningstaken zoals genoemd in de informatienota (op pagina 11). Preventie, de brede intake (toegang) en de informatie- en adviesfunctie blijft bij het team Zorg zoals aangegeven in de informatienota (op pagina 8).

   Laborijn heeft geen primaire rol bij het oplossen van schulden van natuurlijke personen, maar zij zijn voor ons een belangrijke samenwerkingspartner (en vindplaats) als het gaat om (mogelijke) schuldenproblematiek. Wel heeft Laborijn primair de taak om voor de gemeenten Doetinchem en Aalten schuldhulpverlening aan (ex-) ondernemers aan te bieden. Hiervoor hebben we in mei 2021 samen het ondernemerssteunpunt ingericht (zie www.laborijn.nl onder de kop ondernemers).

6. Is zeker gesteld dat voldoende (extra) capaciteit ter beschikking zal staan?

   Antwoord: deze vraag kunnen we niet helemaal duiden. We nemen aan dat de vraag is of de gemeente Doetinchem voldoende capaciteit heeft (of gaat invullen) om voor de gemeente Aalten de curatieve schuldhulpverlening uit te voeren. Zoals aangegeven gaan we een dienstverleningsovereenkomst aan met de gemeente Doetinchem. Het spreekt voor zich dat Doetinchem dan zorgdraagt voor de benodigde (kwantitatieve en kwalitatieve) formatie.

7. Is de (sociale) advocatuur ook betrokken bij deze voornemens?

   Antwoord: Nee. Binnen de keten van de schuldhulpverlening hebben wij te maken met veel organisaties (privaat- en publiekrechtelijk). De (sociale) advocatuur (al dan niet via het juridisch loket) komt sporadisch in beeld (wel bijvoorbeeld als een inwoner door de gemeente niet wordt toegelaten tot de schuldhulpverlening en een bezwaarschrift indient of dat men niet wordt toegelaten tot de Wsnp en dan eveneens een procedure aanspant). Inwoners met een lager inkomen, kunnen voor hun rechtsbescherming een beroep doen op de gesubsidieerde rechtsbijstand, waaronder de sociale advocatuur.

   Wel zijn we volop in gesprek met bewindvoerders (kantoren), omdat zij een cruciale rol vervullen in het (toeleiding) traject van oplossen of beheersbaar maken van de schuldenproblematiek (zie informatienota op pagina 5 en 6).

Vragen fractie VVD

1. Informatienota pag. 8: U schrijft dat u de intake al zelf doet. Hierin komen ook de oorzaken van de problemen en de gezinssituatie aan de orde. Waarom is dit niet voldoende om integraal te kunnen werken?

   Antwoord: Zie ook beantwoording vraag 3 van de fractie van de CU. In het collegevoorstel (onder de kop argumenten 2.2 en 2.3) hebben we aangegeven, dat het puur financieel technisch helpen van mensen om een heel andere benadering en werkproces vraagt dan het ondersteunen vanuit een integrale mensgerichte benadering. De integraliteit begint aan de voorkant, maar deze loopt door totdat het hele schuldhulpverleningstraject (inclusief nazorg) is afgerond. Onder 2.3 hebben we aangegeven welke noodzakelijkheden we missen als het gaat om een verdere integrale werkwijze tijdens en na een schuldhulpverleningstraject.

2. Er zijn beslist ook andere gemeenten die net als Aalten meer integraal willen werken. Kan de Stadsbank Oost Nederland hun service niet uitbreiden naar de wensen van de gemeente Aalten (en eventuele andere gemeentes)? Dat vergt dan natuurlijk andere afspraken.

Antwoord: de GR SON is een regeling van 21 grote en klein(ere) gemeenten en hun primaire opdracht is het financieel technisch regelen van schulden en het bieden van kredietfaciliteiten. Uit de gesprekken die wij hebben gehad met de directeur van de SON is gebleken, dat er vanuit de SON zeker begrip is voor onze visie en opvattingen, maar dat zij dit niet 'kunnen leveren'. Schuldhulpverlening raakt (in de uitvoering) tal van aanpalende gemeentelijke beleidsdomeinen (zie voorblad informatienota) en kan niet door een dergelijke grote GR zoals de SON worden uitgevoerd. Dit moet voor de inwoner dichtbij huis en zo integraal mogelijk worden uitgevoerd.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:

- Nota 'evaluatie armoedebeleid 2020 gemeente Doetinchem'.

EVALUATIE ARMOEDEBELEID 2020
GEMEENTE DOETINCHEM

Evaluatie armoedebeleid 2020 gemeente Doetinchem

Onderzoek naar de omvang en samenstelling van de doelgroepen voor het gemeentelijke armoedebeleid, beleidsanalyse en de mening en ervaringen van ketenpartners en de doelgroep in de gemeente Doetinchem.

Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Doetinchem

Datum
April 2021

Auteurs
Michelle Ellens

Grafische ondersteuning
Senne Trip

KWIZ
Stavangerweg 23 - 5
9723 JC Groningen
050 - 5252473
contact@kwiz.nl

Uitgave
Deze publicatie is een uitgave van KWIZ. Het overnemen van cijfers en/ of teksten is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd en/ of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook zonder voorafgaande toestemming van KWIZ.

Inhoudsopgave

Inleiding 2
Samenvatting 4
1. Minima in gemeente Doetinchem 8
2. Huidige situatie 11
3. Inkomensondersteunende regelingen 19
4. Ervaring inwoners 21
5. Uitvoering van het beleid 24
Bijlage 1. Systematiek Armoede Index 29
Bijlage 2: Ketenpartners 30
Bijlage 3: Gemeentelijke regelingen 31
Bijlage 4: Enquête: 33

Inleiding

Aanleiding onderzoek

Gemeenten hebben de zorgplicht om de leefsituatie en het toekomstperspectief van kwetsbare burgers die in armoede verkeren, te verbeteren. Daarnaast hebben zij de taak en het belang om prikkels te geven aan burgers om zoveel mogelijk zelfstandig in hun levensonderhoud te laten voorzien. De regering heeft extra middelen ter beschikking gesteld voor de intensivering van het armoede- en schuldenbeleid van de gemeenten.

Het armoedebeleid is ook in de gemeente Doetinchem een actueel thema. Het huidige Armoedebeleid betreft de beleidsperiode 2018 – 2022. In dit beleid is tevens de aanpak van schulddienstverlening opgenomen. Ter voorbereiding op het nieuwe beleid vanaf 2022 heeft de gemeente besloten om een evaluatie te houden van het huidige beleid.

Voor dit onderzoek staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

- Hoe tevreden zijn de klanten van de gemeente Doetinchem over het aanbod van voorzieningen?
- Hoe tevreden zijn de netwerkpartners en de sociale raad over de samenwerking inzake vroegsignalering en preventie van armoede en schulden?
- Hoe ziet de nabije toekomst eruit?

Om antwoord te geven op deze vragen voeren we een aantal deelonderzoeken uit: Armoede Index, beleidsanalyse, interviews met ketenpartners, vragenlijst onder de doelgroep van het armoede- en schulddienstverleningsbeleid en het in kaart brengen van de te verwachten ontwikkelingen.

Armoede Index

De Armoede Index is een door KWIZ ontwikkeld analysemodel. Deze index wordt samengesteld op basis van een combinatie van gemeentelijke gebruiksgegevens, geëxtrapoleerde CBS-gegevens en kengetallen op basis van ervaringscijfers bij andere gemeenten. Met als resultaat een schatting van het aantal minimahuishoudens dat tot de doelgroep van het minimabeleid behoort. Dit zijn de minimahuishoudens op 1 januari 2021 met een inkomen tot maximaal 130 procent Wsm en een vermogen binnen de grenzen van de Participatiewet. Daarnaast wordt het gebruik van de regelingen in 2019[1] weergegeven, op basis van aantallen die door de gemeente zijn aangeleverd. Vergelijkingen met andere gemeenten die worden gedaan zijn gebaseerd op ervaringscijfers van KWIZ.

Beleidsanalyse

Voor de beleidsanalyse is er gebruikgemaakt van verschillende documenten en gebruikscijfers. Uit deze documenten is de visie en doelstellingen van de gemeente Doetinchem op het armoede en schulddienstverlening in beeld gebracht. Het document “Armoedebeleid 2018-2022” dient als basis voor de beleidsanalyse.

Onderzoeksmethode interview

Er is een lijst met ketenpartners opgesteld die betrokken zijn met het armoede- en schulddienstverleningsbeleid. Per organisatie is minimaal één persoon aangeschreven voor een online vragenlijst. Deze vragenlijst is in februari 2021 verstuurd.

[1] Het gebruik van de regelingen en bereik onder de doelgroep van de regelingen hebben wij gemeten aan de hand van de gebruikscijfers van 2019. De reden hiervoor is omdat door de Coronacrisis de cijfers van 2020 kunnen afwijken van de ‘normale situatie’, Door de landelijk geldende maatregelen tegen het Coronavirus hebben activiteiten niet door kunnen doorgaan en was sporten ook niet altijd mogelijk. Dit heeft effect gehad op de situatie.

Deze vragenlijsten dienen als voorbereiding voor de interviews. De interviews met de ketenpartners hebben in februari en maart 2021 plaatsgevonden. Na ieder interview is eren gespreksverslag gemaakt en dit is ter akkoord verstuurd aan de geïnterviewden. De informatie die tijdens deze gesprekken zijn verzameld, is in dit onderzoek verwerkt.

Onderzoeksmethode vragenlijst

De totale doelgroep voor de enquête bestaat uit 4.657 personen. Zij hebben in 2020 op enig moment gebruik gemaakt van een minimaregeling.

Uit deze doelgroep is een steekproef getrokken en zijn er 2.403 personen aangeschreven. De vragenlijst is verstuurd in januari 2021 en waren zowel op papier als online in te vullen. In de vragenlijst staan de volgende thema's centraal:

- Toegang en informatie;
- Kennis en gebruik regelingen;
- Schulden;
- Hulp vragen;
- Contact;
- Preventie;
- Coronacrisis.

Respons vragenlijst

Van de 2.403 aangeschreven personen in de doelgroep, hebben 558 personen de vragenlijst ingevuld. Dat betekent een respons van 23 procent. Dit is ruim voldoende om statistisch betrouwbare uitspraken over de volledige doelgroep te kunnen doen.

Leeswijzer

Na de samenvatting wordt in het eerste hoofdstuk de doelgroep in kaart gebracht, waarbij er een schatting is gemaakt hoe groot de doelgroep is en worden er een aantal kenmerken van de doelgroep beschreven. In het tweede hoofdstuk volgt de beleidsanalyse. In dit hoofdstuk wordt de huidige visie en doelstellingen weergegeven. In het volgende hoofdstuk wordt het gebruik en bereik van de minimaregelingen berekend en in hoofdstuk 4 wordt een analyse gegeven van de mening en ervaringen van de inwoners die tot de doelgroep behoren. Tot slot volgt in hoofdstuk 5 een analyse van de mening en ervaringen over het minima- en schulddienstverleningsbeleid van de ketenpartners gegeven.

In bijlage 1 wordt de systematiek van de Armoede Index beschreven. Vervolgens wordt in bijlage 2 een volledig overzicht gegeven van de ketenpartners die hebben meegewerkt aan dit onderzoek. Bijlage 3 geeft een uitgebreidere analyse van de minimaregelingen en in bijlage 4 wordt een uitgebreide analyse van de enquête onder de inwoners weergegeven.

Samenvatting

S1.1 Doelgroep minima- en schulddienstverleningsbeleid

Naar schatting hebben 3.600 huishoudens in de gemeente op 1 januari 2021 een inkomen tot 120 procent van het Wettelijk sociaal minimum (Wsm) en een vermogen binnen de grenzen van de Participatiewet. Dat is 13,9 procent van alle huishoudens in de gemeente en dat ligt boven het landelijk gemiddelde van 10 procent. Daarnaast ligt het ook hoger dan het gemiddelde van 8 procent in gemeenten van vergelijkbare grootte. 2.300 huishoudens daarvan hebben een inkomen tot 100 procent Wsm. De groep van 3.600 huishoudens vormt de primaire doelgroep voor het minimabeleid.

Naar schatting wonen er 1.480 kinderen tot 18 jaar in de minimahuishoudens tot 120 procent Wsm, dat is 13,3 procent van alle kinderen in de gemeente.

Van de 3.600 huishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm heeft 31 procent, 1.120 huishoudens, een bijstandsuitkering. 1.000 huishoudens hebben AOW en de overige 1.480 huishoudens krijgen een andersoortig inkomen, bijvoorbeeld uit de WW of een baan. Ruim de helft (56 procent) van de minimahuishoudens is een alleenstaand huishouden en 28 procent heeft thuiswonende kinderen. Dergelijke verhoudingen zien we ook bij andere gemeenten. Daarnaast laat het landelijke beeld zien dat het aantal bijstandsuitkeringen de laatste jaren licht daalt, maar dat mensen wel meer moeite hebben om uit de armoede te komen en het aandeel langdurige minima dus toeneemt.

S1.2 Minima- en schulddienstverleningsbeleid

In de visie op het minimabeleid in Doetinchem staan (het versterken van) zelfredzaamheid en preventie centraal. De gemeente Doetinchem streeft naar maximale zelfredzaamheid van de inwoners en dat zij geen financiële problemen ervaren. De gemeente is er voor diegenen die hulp en/of ondersteuning nodig hebben, zodat iedereen in de samenleving kan participeren.
De gemeente heeft voor het beleid een zestal pijlers opgesteld. De pijlers geven richting aan de beleidskaders en visie.

1. Schulddienstverlening
2. Jongeren en schulden
3. Preventie
4. Kinderen/ jongeren & armoede
5. Samenwerking & nieuwe initiatieven
6. Toegankelijkheid, bekendheid & gebruik.

Gebruik en bereik minimaregelingen

Om er voor te zorgen dat inwoners met een laag inkomen kunnen participeren in de samenleving, heeft de gemeente een aantal minimaregelingen.
Onderstaand geven we het gebruik en bereik van de verschillende gemeentelijke minimaregelingen in 2019[2] weer. Het bereik van de regelingen wordt berekend door het gebruik van de regeling af te zetten tegen de doelgroep die gebruik van de regeling zou kunnen maken.

[2] Het gebruik van de regelingen en bereik onder de doelgroep van de regelingen voor deze rapportage is gemeten aan de hand van de gebruikscijfers van 2019 (en dus niet het meest recente jaar 2020). De reden hiervoor is dat door de Coronacrisis de cijfers van 2020 kunnen afwijken van de ‘normale situatie’, Door de landelijk geldende maatregelen tegen het Coronavirus hebben activiteiten niet door kunnen doorgaan en was sporten ook niet altijd mogelijk. Dit heeft effect gehad op de situatie en het gebruik van regelingen. Het gebruik van de regelingen is afgezet tegen de doelgroep zoals die in hoofdstuk 1 zijn weergegeven. Dit is de doelgroep van het minimabeleid op 1 januari 2021.

Tabel S1.1 Bereik regelingen

Soort regeling	Gebruik	Bereik	Gemiddeld bereik andere gemeenten[3]
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	2.121 huishoudens	92%	70 à 75 procent
Individuele bijzondere bijstand	819 huishoudens	36%	30 à 35 procent
Collectieve zorgverzekering (via Menzis	2.376 huishoudens	66%	40 à 45 procent
Meedoenarrangement *Volwassenen*	2.130 volwassenen	49%	40 à 45 procent
Meedoenarrangement *kinderen*	1.237 kinderen	84%	45 à 50 procent
Compensatieregeling chronisch zieken en gehandicapten	821 personen	-[4]	-

Het bereik van de gemeentelijke regelingen is goed te noemen. Het bereik van de meeste regelingen ligt gemiddeld boven het bereik in andere gemeenten.

- Het bereik van de kwijtschelding gemeentelijke belastingen (92 procent) ligt aanzienlijk hoger dan het gemiddelde bereik dat we bij andere gemeenten zien (70 à 75 procent);
- Het bereik van de collectieve zorgverzekering ligt ook boven het gemiddelde bereik dat in andere gemeenten gangbaar is. De gemeente Doetinchem biedt in samenwerking met zorgverzekering Menzis drie verschillende aanvullende pakketten aan. Hierdoor spelen ze in op de verschillende zorgbehoeften van inwoners met een minimuminkomen;
- Het Meedoenarrangement kent een goed bereik, met name het Meedoenarrangementvoor kinderen wordt veelvuldig gebruikt.
- De bijzondere bijstand kent een bereik van 36 procent van de doelgroep. Dit is net iets hoger dan het gemiddelde bereik. Over het algemeen worden er relatief veel verstrekkingen gedaan voor bewindvoeringskosten.

S1.3 Inwoners

De meeste respondenten weten dat zij bij de gemeente terecht kunnen als zij hulp nodig hebben bij hun schulden (77 procent van de respondenten) of wanneer ze niet rond kunnen komen (67 procent van de respondenten). Het aantal respondenten dat weet *hoe* zij deze hulp moet aanvragen is lager.

De bekendheid en het gebruik van de meeste regelingen is goed te noemen. Van alle minimaregelingen is het Meedoenarrangement zowel de meest bekende als de meest gebruikte regeling. Maar ook de kwijtschelding gemeentelijke belastingen en de collectieve zorgverzekering zijn bij meer dan 80 procent van de respondenten bekend. De regelingen passen bij de behoeften van de respondenten (82 procent) en hebben een positief effect. Met name voor respondenten met kinderen.
Over het algemeen zijn de respondenten tevreden over het aanvragen van de regelingen. Toch lukt het niet iedereen om de aanvraag zelfstandig te doen, de helft van de respondenten heeft hier hulp bij nodig.

[3] Het gemiddelde bereik bij andere gemeenten is gebaseerd op vergelijkbare gemeenten.
[4] Omdat het onduidelijk is hoeveel personen aan de voorwaarden voldoen van de Compensatieregeling chronisch zieken en gehandicapten, kan de doelgroep niet worden vastgesteld. Hierdoor kan ook het bereik van de regeling niet worden berekend.

Driekwart van de respondenten zal naar de gemeente gaan om hulp te vragen als dit nodig blijkt te zijn. Tegelijkertijd vindt de helft van de respondenten het vervelend om naar het Stadshuis te moeten om hulp te krijgen en een derde durft zich niet bij de gemeente te melden als hij financiële problemen heeft. Tevens is er een groep die nooit om hulp zal vragen als hij schulden heeft. Schaamte speelt hier een belangrijke rol bij.

Respondenten hebben een aantal tips en adviezen voor het minimabeleid van de gemeente Doetinchem:

- Meer regelingen en/of hogere tegemoetkomingen om mensen beter te ondersteunen in het dagelijks leven.
- (Meer) hulp bij het aanvragen van regelingen. Sommige mensen vinden dit namelijk moeilijk;
- Het verbeteren van het contact met de gemeente. Sommige respondenten noemen hier dat zij meer behoefte hebben aan persoonlijk contact met de gemeente en/of niet alles digitaal kunnen doen;
- Betere informatievoorziening en (pro)actievere communicatie vanuit de gemeente. Hierbij geven respondenten aan dat zij niet afwisten van het bestaan van (sommige) minimaregelingen, en dat graag actief benaderd willen worden met informatie waar zij mogelijk recht op hebben. Daarnaast is er behoefte aan duidelijker brieven en informatie (met eenvoudig taalgebruik);
- Het zo veel mogelijk verlagen van de drempel om de gemeente om hulp te vragen, bijvoorbeeld door mensen actief hulp aan te bieden, het liefst in persoon, en door meer ervaringsdeskundigen in te zetten.

S1.4 Ketenpartners

Over het algemeen zijn de ketenpartners tevreden over het minima- en schulddienstverleningsbeleid. Het beleid sluit aan bij de doelgroep en de ketenpartners zijn tevreden over de minimaregelingen. Er is een breed pakket aan minimaregelingen, dat diverse doelgroepen bedient. Het Meedoenarrangement is toegankelijk en zorgt er voornamelijk voor dat kinderen mee kunnen doen, maar ouderen hebben minder baat bij de vergoedingen in dit arrangement. De ketenpartners noemen nog een aantal verbeterpunten wat betreft het minimabeleid. Zo blijft het voor ketenpartners, maar ook voor de doelgroep onduidelijk welke kosten via de bijzondere bijstand aangevraagd kunnen worden. Daarnaast is de informatie over de minimaregelingen en het aanvragen van de regelingen gedigitaliseerd, maar is niet iedereen digitaal vaardig. En tot slot geeft een aantal ketenpartners aan dat zij in de praktijk zien dat inwoners met een laag inkomen soms hoge zorgkosten hebben, maar zij kunnen hier geen vergoeding voor krijgen.

De ketenpartners zijn over het algemeen ook tevreden over het schulddienstverleningsbeleid. Wat met name als positief wordt ervaren is dat de gemeente alle producten van schulddienstverleningsbeleid in eigen beheer uitvoert, er wordt ingezet op vroegsignalering en er maatwerk is voor elke inwoner met schulden. Ook voor het schulddienstverleningsbeleid is er een aantal verbeterpunten genoemd. De ketenpartners vinden dat er meer ingezet moet worden op preventie en dat er meer samenwerking tot stand moeten komen tussen de verschillende organisaties/gemeenten en de inwoner met schulden. Tot slot wordt het gebruik van ervaringsdeskundigen genoemd als tip genoemd. De gemeente zou hier vaker gebruik van kunnen maken.

Naast bovenstaande ervaringen met het beleid hebben de ketenpartners ook aangegeven welke ontwikkelingen ze in de doelgroep signaleren. De belangrijkste observatie is dat de complexiteit en zwaarte van de problematieken steeds meer toeneemt. Daarnaast melden mensen zich vaak (te) laat. Ketenpartners geven aan dat het erg belangrijk is om mensen snel in beeld te hebben en dat inwoners zelf ook moeten weten waar en hoe ze zich kunnen melden met vragen of problemen. Tegelijkertijd geven de ketenpartners aan dat de schaamte onder inwoners met financiële problemen groot is: het onderwerp is taboe, mensen willen zich liever niet bij de

gemeente melden en jongeren ervaren steeds meer druk om alles goed voor elkaar te hebben. Hier wringt de schoen: de gemeente heeft (financiële) zelfredzaamheid hoog in het vaandel staan, maar dit is niet voor iedereen realistisch. Inwoners melden zich niet (snel), maar kunnen ook niet altijd de informatie vinden die ze nodig hebben en hebben soms moeite met de digitalisering. Daarnaast vinden inwoners het soms lastig om zelf zaken uit te zoeken.

S1.5 Conclusie

- Het aandeel minima is iets hoger dan in andere gemeenten van vergelijkbare grootte;
- De gemeente zet in op preventie van financiële problemen maar houdt hierbij nog niet altijd voldoende rekening met het feit dat niet iedereen in dezelfde mate zelfredzaam is. Echter kan dit breder worden door getrokken door iedereen actief te informeren over het beleid;
- Een groot deel van de doelgroep weet dat zij de gemeente om hulp kunnen vragen, maar ze weten niet *hoe* zij deze hulp kunnen aanvragen;
- Niet iedereen kan de minimaregelingen zelfstandig aanvragen. De helft van de respondenten geeft aan hier hulp bij nodig te hebben;
- Het sociaal veld is compleet, maar niet iedereen uit het werkveld is even goed bekend met de sociale kaart. Hier is nog winst te behalen, zorg dat er goed wordt samengewerkt en dat de doorverwijzingen goed zijn.

Minimabeleid

- De gemeente heeft een breed pakket aan minimaregelingen waarbij er aan alle doelgroepen wordt gedacht;
- Het gebruik en het bereik van de regelingen is goed en ze zijn goed bekend;
- Rondom medische kosten zijn er twijfels en is er onduidelijkheid bij de ketenpartners als de inwoners. Beiden zijn bijvoorbeeld niet goed op de hoogte welke medische kosten zij via de bijzondere bijstand kunnen aanvragen;
- De gemeente biedt een collectieve zorgverzekering aan waarbij minima kunnen kiezen uit drie verschillende aanvullende pakketten. Het bereik van de collectieve zorgverzekering (60 procent) is bovengemiddeld (gemiddeld in andere gemeenten: 40 à 45 procent).
- Uit de enquête blijkt dat inwoners ook tevreden zijn over de collectieve zorgverzekering. Tegelijkertijd geeft een aantal ketenpartners aan dat het pakket prijzig is en niet altijd passend. Tussen de beleving van de inwoners en de ketenpartners zit een discrepantie.

1. Minima in gemeente Doetinchem

In dit hoofdstuk beschrijven we de omvang en samenstelling van de huishoudens met inkomens tot 120 procent van het Wettelijk sociale minimum. Dit is de doelgroep voor het armoedebeleid van de gemeente Doetinchem. Het aantal minimahuishoudens schatten we aan de hand van de Armoede Index[5]. De Armoede Index wordt samengesteld op basis van een combinatie van gemeentelijke gebruiksgegevens, geëxtrapoleerde CBS-gegevens en kengetallen op basis van ervaringscijfers bij andere gemeenten. Met als resultaat een schatting van het aantal minimahuishoudens dat tot de doelgroep van het armoedebeleid behoort.

1.1. Alle huishoudens

In de gemeente Doetinchem wonen 58.001 personen, verdeeld over 25.891 huishoudens, waarmee de gemiddelde huishoudgrootte op 2,2 personen komt. Dat is lijn met het landelijke gemiddelde. Van de 58.001 personen in de gemeente, zijn er 11.096 (19 procent) jonger dan 18 jaar en 11.435 personen zijn 66 jaar en ouder.

De huishoudsamenstelling in de gemeente Doetinchem wijkt iets af van het landelijke beeld. Er zijn iets minder alleenstaanden en het aandeel meerpersoonshuishoudens zonder kinderen ligt hoger dan het gemiddelde.

Tabel 1.1.1 Aantal huishoudens en inwoners Doetinchem

Categorie	
Aantal huishoudens	25.891
Aantal personen	58.001
Gemiddelde huishoudgrootte	**2,2**

Tabel 1.1.2 Huishoudens naar type

Huishoudtype	Aantal	Aandeel	Aandeel landelijk
Alleenstaand	9.077	35%	38%
Alleenstaande ouder	1.819	7%	7%
Meerpersoons zonder kinderen	8.084	31%	26%
Meerpersoons met kinderen	6.911	27%	29%
Totaal	**25.891**	**100%**	**100%**

1.2. Minimahuishoudens

Van alle huishoudens in de gemeente Doetinchem moet (naar schatting) 2.300 huishoudens rondkomen van een inkomen op bijstandsniveau. Dit 8,9 procent van alle huishoudens. Het landelijke percentage met een dergelijk inkomen ligt op 10 procent.
In totaal hebben 2.800 huishoudens een inkomen tot 110 procent Wsm, 10,8 procent van alle huishoudens in de gemeente Doetinchem. Meerdere regelingen in de gemeente Doetinchem hebben een maximale inkomensgrens van 120 procent Wsm. Naar schatting hebben 3.600 huishoudens een inkomen tot 120 procent Wsm, 13,9 procent van alle huishoudens.

De volgende tabel bevat een overzicht van het actuele aantal en aandeel huishoudens in de gemeente dat een inkomen heeft tot maximaal 130 procent van het Wettelijk sociale minimum voor het betreffende huishoudtype.

[5] In bijlage 1 staat de systematiek van de Armoede Index beschreven.

Tabel 1.2.1 Huishoudens naar inkomen in Doetinchem cumulatief (schatting)

Inkomen	Aantal	Aandeel
Tot 100% Wsm	2.300	8,9%
Tot 110% Wsm	2.800	10,8%
Tot 120% Wsm	3.600	13,9%
Tot 130% Wsm	4.200	16,2%
Overige inkomens	21.691	83,8%
Totaal	**25.891**	**100%**

Verdeling naar kenmerken

De doelgroep voor de regelingen met een inkomensgrens van 120 procent Wsm bestaat voor 31 procent uit bijstandsgerechtigden en voor 41 procent uit huishoudens met een overig inkomen, zoals werk of WW. Ruim een kwart (28 procent) heeft een AOW-uitkering. In andere gemeenten zien we gemiddeld dat 45 à 50 procent van de minimahuishoudens een uitkering vanuit de Participatiewet heeft, 35 à 40 procent een overig inkomen en 15 à 20 procent heeft een AOW-uitkering. In Doetinchem zijn er dus relatief veel minimahuishoudens met de AOW-leeftijd, en relatief weinig minima met een bijstandsuitkering.

Van alle minimahuishoudens is het grootste deel (56 procent) alleenstaand. Dit beeld komt overeen met wat we in andere gemeenten met een inwonersaantal tussen de 50.000 en 100.000 inwoners vinden. Gemiddeld ligt het aandeel alleenstaanden in deze gemeenten tussen de 50 en 55 procent van alle minimahuishoudens. In totaal heeft 29 procent van de minimahuishoudens thuiswonende kinderen. Dit ligt iets onder met het gemiddelde dat we bij andere gemeenten van vergelijkbare grootte zien; gemiddeld heeft ongeveer een derde van de minimahuishoudens thuiswonende kinderen.

Tabel 1.2.2 Inkomensbron minima, inkomen tot 100% en 120% Wsm

Categorie	100% Wsm		120% Wsm	
	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel
Inkomensbron				
Participatiewet	1.120	49%	1.120	31%
AOW inkomen	500	22%	1.000	28%
Ander inkomen	680	29%	1.480	41%
Totaal	**2.300**	**100%**	**3.600**	**100%**
Huishoudtype				
Alleenstaand	1.330	58%	2.000	56%
Eenoudergezin	350	15%	450	13%
Meerpersoons zonder kinderen	375	16%	615	17%
Meerpersoons met kinderen	245	11%	535	15%
Totaal	**2.300**	**100%**	**3.600**	**100%**

1.3. Kinderen

Van alle 11.096 kinderen tot 18 jaar in de gemeente Doetinchem groeien er naar schatting 1.575[6] op in een huishouden met een inkomen tot 130 procent van het voor dat huishouden geldende wettelijke sociale minimum. In totaal vormen zij 14,2 procent van alle kinderen in de gemeente. Dat is iets meer dan we elders zien: in andere gemeenten van vergelijkbare grootte vormen kinderen gemiddeld zo'n 8 à 9 procent van alle kinderen. Circa 890 kinderen (8 procent van alle kinderen) wonen in een huishouden met een inkomen tot 100 procent Wsm en naar

[6] De cijfers van KWIZ geven een iets ander beeld dan de cijfers van het CBS als het over een aantal minimakinderen gaat. In bijlage 2 geven we de verschillende in methodiek weer tussen het CBS en KWIZ – het aantal minimakinderen dat wij vinden past bij het aantal minimahuishoudens dat we vinden, evenals met de kinderen die al bij de gemeente bekend zijn omdat zij gebruikmaken van bepaalde regelingen.

schatting 1.150 kinderen (10,4 procent) groeien op in een huishouden met een inkomen tot 110 procent Wsm.

Tabel 1.3.1 Aantal kinderen naar inkomen in Doetinchem, cumulatief (schatting)

Kinderen	Aantal	Aandeel
Tot 100% Wsm	890	8,0%
Tot 110% Wsm	1.150	10,4%
Tot 120% Wsm	1.480	13,3%
Tot 130% Wsm	1.575	14,2%
Overige inkomens	9.521	85,6%
Alle kinderen	**11.096**	**100%**

2. Huidige situatie

In dit hoofdstuk staat het huidige armoede- en schulddienstverleningsbeleid (visie, doelstellingen en opzet) van de gemeente Doetinchem beschreven.

2.1. Pijlers en doelstellingen 2018 – 2022

De gemeente Doetinchem speelt een belangrijke rol in het bestrijden van armoede. De gemeente streeft ernaar om kwetsbare burgers te ondersteunen en het toekomstperspectief te verbeteren. Het armoebeleid 2018 – 2022, waarin armoedebestrijding een belangrijke rol speelt en schulddienstverlening integraal onderdeel is, is opgebouwd uit zes pijlers die richting geven aan de visie en de beleidskaders binnen het armoedebeleid.

2.1.1. Beleidsvisie

In de visie op het armoedebeleid in Doetinchem staan (het versterken van) zelfredzaamheid en preventie centraal. De gemeente Doetinchem streeft naar maximale zelfredzaamheid van de inwoners en dat zij geen financiële problemen ervaren. Mochten er wel financiële problemen ontstaan, dan zou de ideale situatie zijn dat inwoners dit zelf kunnen oplossen. De gemeente is er voor diegenen die hulp en/of ondersteuning nodig hebben, zodat iedereen in de samenleving kan participeren. Dit met de gedachte dat armoede niet alleen uit financiële problemen bestaat, maar ook negatieve effecten heeft op bijvoorbeeld gezondheid.

In de visie wordt armoede als volgt gedefinieerd: armoede is allereerst een gebrek aan geld. Armoede betekent dat een huishouden (te) weinig geld heeft voor basisbehoeften zoals huur, gas, water en licht, voeding, kleding, persoonlijke verzorging, gezondheidszorg en onderwijs. Maar armoede betekent ook dat er weinig geld is voor sociale participatie, zoals het ontvangen van bezoek of bij anderen op bezoek gaan, openbaar vervoer, vrije tijd (sport of hobby) en vakantie. Mensen met een inkomen hoger dan 120 procent van de bijstandsnorm kunnen door schulden ook in armoede leven. Het besteedbaar inkomen is hier van belang.

Armoede heeft ook duidelijke emotionele gevolgen zoals eenzaamheid en somberheid. Voor het sociaal domein van de gemeente Doetinchem zijn in 2018 nieuwe beleidskaders vastgesteld, met als hoofdprincipe “positieve gezondheid”. Armoede heeft negatieve invloed op gezondheid. Mensen in armoede hebben vaker gezondheidsproblemen[7]. Ze hebben vaak minder goede leefomstandigheden, kunnen niet altijd de zorg krijgen die ze nodig hebben en er zijn vaak mentale problematieken (zoals stress). Daarnaast beoordelen ze hun eigen gezondheid ook als minder goed. Dit geldt ook voor de mensen met schuldenproblematiek. Armoede en schuldenproblematiek hebben invloed op de manier waarop mensen in de samenleving staan en in hoeverre zij mee kunnen doen in de dagelijkse samenleving. Mensen met schulden hebben vaak te weinig geld om te besteden aan participatie.

Binnen armoedebeleid 2018 – 2022 geven de volgende kaders vorm aan het beleid en de uitvoering ervan:

- Inzet op eigen regie en maximale financiële zelfredzaamheid. Waar nodig biedt de gemeente ondersteuning.
- De ondersteuning die de gemeente biedt is maatwerk en sluit aan bij de ondersteuningsbehoefte van de inwoner.
- De gemeente zet in op preventie en vroegsignalering.
- De gemeente werkt integraal samen met hun interne en externe samenwerkingspartners.
- Door de regelingen wordt de kans op zinvolle deelname aan de samenleving verbeterd.

[7] Bron: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu.

2.1.2. Zes pijlers

In het armoedebeleid van de gemeente Doetinchem zijn zes pijlers geformuleerd. Deze pijlers vormen de basis van de aanpak en deze pijlers kunnen jaarlijks worden geëvalueerd. De pijlers geven richting aan de beleidskaders en visie.

1. Schulddienstverlening
2. Jongeren en schulden
3. Preventie
4. Kinderen/ jongeren & armoede
5. Samenwerking & nieuwe initiatieven
6. Toegankelijkheid, bekendheid & gebruik.

Hieronder gaan we in op de visie, doelstellingen en werkwijzen die de gemeente per pijler hanteert.

Schulddienstverlening

Meer dan de helft van de huishoudens in de schulddienstverlening heeft een bijstandsuitkering.[8] Echter, circa 30% van de groep huishoudens in de schulddienstverlening heeft een inkomen dat hoger ligt dan de bijstandsnorm. Problematische schuldsituaties ontstaan onder andere door *life events* als een scheiding of ontslag. Maar ook wordt voor een toenemende groep huishoudens de samenleving te complex: een wirwar aan inkomensondersteunende regelingen met eigen regels en ingewikkelde formulieren kan mensen in de problemen brengen, bijvoorbeeld wanneer toeslagen te hoog blijken en terugbetaald moeten worden.[9] [10]

De inwoners melden zich bij de schulddienstverlening omdat zij schulden en betalingsproblemen hebben. De schuldenproblematiek wordt steeds complexer, waardoor er geen standaardoplossing is. Bij de schulddienstverlening in de gemeente Doetinchem ligt de nadruk op maatwerk waarbij geldt: “voor iedereen een aanbod”. Het Bureau voor Financiële Ondersteuning (BvFO) zoekt een passende oplossing, waarbij er ook samen wordt gewerkt met de Buurtcoach. De Buurtcoach is het eerste aanspreekpunt voor mensen met (dreigende) financiële problemen en de regievoerder van het dossier. Bij iedere aanmelding wordt de mate van financiële zelfredzaamheid door middel van een screeningsdocument onderzocht. Er wordt een plan gemaakt waarbij er wordt gekeken wat de persoon zelf kan en waar hij ondersteuning nodig heeft en welk tijdspad hierbij past. Daarnaast wordt er ook gekeken naar mogelijke achterliggende problematieken.

Naast dat het BvFO zich richt op het oplossen van deze problematiek, streven ze ook naar duurzame financiële zelfredzaamheid. Er wordt ingezet op kennis, vaardigheden en gedrag om mensen er in de toekomst te behoeden voor financiële problemen. Hierbij probeert BvFO aan te sluiten op de mogelijkheden van de inwoner.

Het BvFO heeft als doel om geen dossiers voortijdig af te sluiten zonder dat er daadwerkelijk een passend aanbod is gedaan. Inwoners die na een aanvraag zonder aanbod vroegtijdig BvFO verlaten kunnen daarom alleen niet-willers zijn.

Vrijwilligers Financiële Ondersteuning
Wanneer een klant van het BvFO een traject schulddienstverlening ingaat, wordt gekeken of aan hem ook nog hulp kan worden geboden door een vrijwilliger Financiële Ondersteuning. Deze vrijwilligers helpen klanten van BvFO om de financiële situatie op orde te krijgen, denken met de klant mee en geven advies over mogelijke regelingen en voorzieningen waar de klant gebruik van kan maken.

[8] Jaarcijfers NVVK 2015, www.nvvk.eu
[9] Panteia, *Huishoudens in de rode cijfers*, 2015
[10] Berenschot, *Evaluatierapport Wet gemeentelijke schulddienstverlening*, 2016

Doelstellingen
In het beleidsplan zijn de volgende doelstellingen aan de pijler schulddienstverlening gekoppeld:

- Inwoners maken stappen met behulp van de dienstverlening op het gebied van financiële zelfredzaamheid;
- Er wordt uitgegaan van een integrale aanpak;
- Iedereen ontvangt een passend aanbod;
- Het bereik wordt door een proactieve houding vergroot;
- De dienstverlening wordt uitgebreid met beschermingsbewind;
- Er wordt meer gezocht naar een samenwerking met de buurtcoaches en vrijwilligers financiële ondersteuning;
- Meer afstemming met BBZ.

Jongeren en schulden

Schuldenproblematiek is een veelvoorkomend probleem bij jongeren. Hierdoor is er speciale aandacht voor deze doelgroep. Uit onderzoek[11] blijkt dat bij deze doelgroep houding en financiële vaardigheden van grote invloed zijn op het ontstaan van financiële problemen. De kans op financiële problemen wordt – logischerwijs - vergroot als de financiële administratie niet op orde is, mensen te weinig kennis over de financiële situatie en niet vooruit willen of kunnen plannen. Daarnaast doen jongeren vaker impulsieve aankopen en zijn ze gevoelig voor status. Dit zorgt er voor dat jongeren vaak/vaker duurdere aankopen doen, terwijl ze daar de financiële middelen niet voor hebben. Dit vergroot de kans dat iemand moeilijk met geld om kan gaan, niet kan rondkomen en schulden heeft.

De schuldenproblematiek van jongeren is niet eenvoudig om aan te aanpakken. Jongeren geven aan niet snel hulp buiten hun eigen netwerk te zoeken. Hoewel deze groep terecht bij het reguliere aanbod van schulddienstverlening Ziet de gemeente maar weinig jongeren terug.

Er is een aantal projecten en instrumenten dat momenteel wordt ingezet om deze doelgroep te kunnen ondersteunen.

- Project met “mijn school”: De bedoeling van het project is dat er een vorm van ondersteuning wordt aangeboden die aansluit bij de leefwereld van de jongeren. (Reeds afgesloten).
- Onderwijsprogramma ‘Grip op Geld’. Dit is een onderwijsprogramma voor alle voortgezet onderwijs scholen en middelbaar beroepsonderwijs (MBO).
- Theatervoorstelling ‘Grip op Geld’. Dit is ook voor alle voortgezet onderwijs scholen en mbo-scholen.
- Flyer 18 jaar en dan? Jongeren ontvangen in de maand dat ze 18 jaar worden deze flyer om ze te informeren over de (financiële) veranderingen.
- Vroegsignalering in samenwerking met de zorgverzekeraar. De gemeente heeft de mogelijkheid om jongeren met betalingsachterstanden bij de zorgverzekeraar Menzis actief te benaderen. Met deze samenwerking kan de gemeente vroegtijdig opsporen en ondersteuning bieden.
- Samenwerking met Stichting Jongeren Opvang Doetinchem (SJOD) & Platform Armoedebestrijding Doetinchem (PAD).

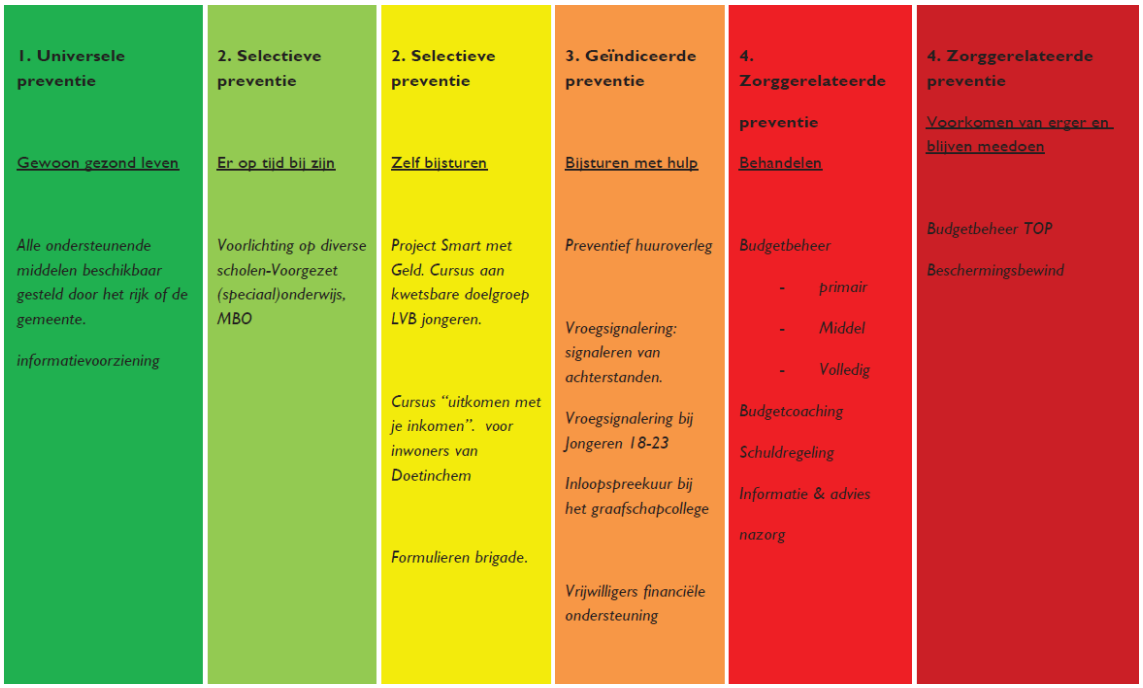
Doelstellingen
- De gemeente zorgt voor een passend aanbod voor doelgroep jongeren met schulden;
- De gemeente wil de jongeren met schulden meer in kaart brengen en ze ondersteuning bieden;
- De gemeente zorgt voor een laagdrempelige aanpak en betrekken hier de jongeren bij;
- De gemeente betrekt netwerkpartners bij de aanpak voor deze doelgroep.

[11] Armoedebeleid 2018 – 2022 gemeente Doetinchem. NIBUD (2016)

Preventie

Armoede veroorzaakt achterstanden op verschillende gebieden omdat armoede breder is dan alleen gebrek aan geld. Armoede heeft een negatieve invloed op het zelfvertrouwen en eigenwaarde. Daarom zet de gemeente in op financiële zelfredzaamheid en willen ze het meedoen bevorderen. Vanuit de schulddienstverlening heeft de gemeente de mogelijkheden om grote financiële problemen te herstellen. Toch wil de gemeente deze problemen juist voorkomen, door ze vroegtijdig in beeld krijgen en de kans op recidive zo klein mogelijk maken.

Figuur 2.1.2. Schema preventieve activiteiten[12]

Dit doet de gemeente door:

- *Schuldpreventie:* Schuldpreventie is gericht op het voorkomen van schulden, het vroegtijdig signaleren van schuldenproblematiek om escalatie te voorkomen, het stabiliseren van de financiële huishouding en voorkomen van terugval tijdens en recidive na een schuldregeling. Voorkomen is beter dan genezen.

- *Selectieve preventie:* In de gemeente Doetinchem worden op een aantal scholen voorlichtingen gegeven over budgetteren en het ontstaan van schulden. Het doel hiermee is om mensen met problemen sneller te bereiken en te ondersteunen.

- *Geïndiceerde preventie:* Zo is vroegsignalering een van de acties. De gemeente heeft samenwerkingsafspraken met ketenpartners om inwoners in armoede en/of schulden vroegtijdig te kunnen vinden. Ook wordt hierbij samengewerkt met de vrijwilligers Financiële ondersteuning.

- *Zorggerelateerde preventie:* Gedurende het traject wordt er niet alleen ingezet op het oplossen van het huidige probleem, maar het doel is ook het voorkomen van nieuwe problemen in de toekomst.

Doelstellingen

- De gemeente gaat op zoek naar de doelgroep;
- De gemeente breidt haar preventieve activiteiten uit in samenwerking met interne en externe partijen;

[12] Dit schema is vanaf 2018 verder uitgebreid. Echter is er geen nieuwere versie van het schema.

- De gemeente streeft naar een duurzame oplossing voor de problematiek; minder ‘recidive’.

Kinderen en jongeren die opgroeien in armoede

Preventie van armoede begint op jonge leeftijd. Kinderen die opgroeien in gezinnen met een minimaal inkomen of in gezinnen met schulden verdienen dezelfde kansen te krijgen als kinderen die opgroeien in meer welvarende gezinnen.
Voor kinderen is het extra belangrijk dat zij mee kunnen doen en het gevoel hebben er bij te horen. Armoede leidt tot uitsluiting. De kans dat ‘minimakinderen’ hierdoor later zelf blijven steken op een minimaal inkomen is groot.

Gezinnen in de gemeente Doetinchem kunnen gebruikmaken van het Meedoenarrangement. Met het Meedoenarrangement biedt de gemeente kinderen de kans om zich te ontplooien en activiteiten te ondernemen, ondanks het lage inkomen van het gezin. De gemeente wil het bereik van het Meedoenarrangement vergroten door (onder andere) het aanbod verder te verrijken.

Doelstellingen
Voor kinderen en jongeren in armoede heeft de gemeente de volgende doelstellingen geformuleerd in het beleidsplan:

- De gemeente breidt het Meedoenarrangement uit met gebruik van de rijksgelden;
- De gemeente vergroot de doelgroep naar 130 procent Wsm voor kinderen;
- De gemeente kiest voor een projectmatige aanpak met initiatieven vanuit het werkveld;
- Het inzetten van het Doorbraakfonds voor de leeftijd 16 tot 27 jaar;
- Voorlichting basisonderwijs;
- Samenwerking uitvoeringsagenda Jeugd.

Samenwerking en nieuwe initiatieven

Voor de bestrijding van armoede wil de gemeente Doetinchem actiever samenwerken met het maatschappelijk veld. Naast BvFO zijn er diverse partijen betrokken bij het armoedebeleid, zowel intern als extern. Armoede en schulden hebben immers invloed op alle levensgebieden. De samenwerking zoeken en/of verder uitwerken blijft daarom belangrijk, aldus de gemeente.

Doelstellingen
Op het gebied van samenwerking en nieuwe initiatieven heeft de gemeente twee doelstellingen:

- Nieuwe samenwerkingsverbanden worden opgezet, zowel intern als extern
- Nieuwe initiatieven vanuit het werkveld worden gestimuleerd.

De samenwerking tussen verschillende partijen kan en moet volgens de gemeente nog een stuk beter. Daarnaast is het doel om nieuwe samenwerkingsverbanden te creëren. Nieuwe samenwerkingsverbanden of samenwerkingsverbanden die extra aandacht blijven behoeven zijn die met:

- Buurtplein: Er is een samenwerkingsovereenkomst tussen het Buurtplein en de gemeente. Hierin is een aantal punten opgenomen. Dit heeft betrekking op de (organisatie/ werkwijze omtrent) schulddienstverlening, de rol van de buurtcoach en de rol van het Buurtplein.
- Laborijn[13]: De gemeente werkt samen met Laborijn. Doelstelling voor komende periode: Vergemakkelijken van het aanvragen van regelingen. Er zijn afspraken omtrent het delen van informatie, zodat de inwoner niet iedere keer alle gegevens moet verzamelen en inleveren. Daarnaast is er een actieve samenwerking wanneer het gaat om schuldenproblematiek.

[13] Laborijn is de uitvoeringsorganisatie van de Participatiewet en de Wsw voor de gemeente Doetinchem.

- UWV: Een samenwerking tussen het UWV en de BvFO kan bijdragen in het vroegtijdig vinden van mensen met financiële problemen en de kans om werk te vinden te vergroten. Uit cijfers van het UWV blijkt namelijk dat een deel van de uitkeringsgerechtigden ook (problematische) schulden heeft. Voor werkzoekenden met schuldenproblematiek is het moeilijker om werk te vinden, maar zeker ook om werk te behouden.
- Werkgevers Servicepunt: Het doel is om werkgevers die schuldenproblematiek bij de werknemer signaleren, direct ondersteuning. Werkgevers kunnen de werknemers doorverwijzen naar Schulddienstverlening.
- PAD & SJOD: Voor jongeren met financiële problemen is de samenwerking gezocht met PAD (Platform Armoedebestrijding Doetinchem) en SJOD (Stichting Jongeren opvang Doetinchem. Deze twee organisaties staan dicht bij de doelgroep, en door de samenwerking krijgt de gemeente deze jongeren makkelijker in beeld. Hierdoor kunnen meer jongeren de hulp krijgen die zij nodig hebben. PAD en SJOD dienen in de samenwerking als toegangsorganisatie voor de gemeente.
- Samenwerking Bbz: Er is een verbinding gezocht met BBZ. Hiermee wil de gemeente ook een passend aanbod bieden voor ZZP‘ers met schulden.

De gemeente heeft ook als doelstelling dat er binnen het maatschappelijk veld ruimte en draagkracht moet zijn voor nieuwe initiatieven. Een voorbeeld van zo’n nieuw initiatief is het Werkgevers Servicepunt. Dergelijke initiatieven vanuit het veld worden gestimuleerd.

Toegankelijkheid, bekendheid en gebruik

De gemeente streeft naar toegankelijke en laagdrempelige ondersteuning. Uit onderzoek van de gemeente blijkt dat inwoners over het algemeen tevreden zijn over de gemeentelijke ondersteuning en er wordt over het algemeen veel gebruik gemaakt van de diensten van de gemeente. Mensen weten de weg naar de gemeentelijke dienstverlening te vinden. Maar er zijn ook groepen die de weg naar het BvFO minder goed weten te vinden. Daarnaast kan hulp vragen bij de gemeente drempelverhogend werken voor mensen die het al moeilijk vinden om hulp te vragen. Over sommige regelingen is er bij de inwoners nog onduidelijkheid. Zij zijn niet op de hoogte van de regelingen die de gemeente aanbiedt. Ook zijn niet alle samenwerkingspartners even goed op de hoogte van de producten en diensten die vanuit het BvFO wordt aangeboden.

Daarnaast komt uit onderzoek van de gemeente naar voren dat sommige inwoners moeite hebben met de digitalisering van de dienstverlening. De gemeente houdt rekening met de inwoners die minder digitaal vaardig zijn. Wanneer de gemeente (te) veel van de inwoners verlangt op het gebied van de digitalisering, zien ze er op toe dat de inwoners ondersteuning krijgt van het netwerk, vrijwilligers of professionals.

De toegankelijkheid van de dienstverlening wordt gewaarborgd door veel samen te werken met de Buurtcoaches. Zij komen bij de inwoners thuis en kunnen ondersteunen bij een aanvraag. Jongeren weten de gemeente moeilijker te vinden. De drempel naar de gemeente is voor hen hoog. Door het project “Jongeren & Schulden” wil de gemeente de drempel voor jongeren verlagen. Ook de samenwerking met het SJOD en het PAD moet de ondersteuning van jongeren bevorderen en de drempel tot toegang naar de reguliere hulp verlagen.

Doelstellingen
Binnen deze pijler van het beleid zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Het gebruik van de regelingen wordt vergroot
- De gemeente zet in op een grotere bekendheid van alle regelingen die ingericht zijn bij het BvFO
- De gemeente maakt breed inzichtelijk waar de regelingen voor zijn
- De gemeente zorgt voor een breed toegankelijke website
- De gemeente zet in op goed begrijpbare brieven

- De gemeente zorgt dat directe samenwerkingspartners goed op de hoogte zijn van de inhoud van de regelingen
- De gemeente screent op financiële zelfredzaamheid en past hier de dienstverlening op aan
- De gemeente screent op laaggeletterdheid
- Meer aandacht voor nazorg

2.1.3. Prestatie indicatoren

Om de resultaten van het armoede- en schulddienstverleningsbeleid te kunnen toetsen en monitoren, heeft de gemeente een aantal prestatie indicatoren opgesteld. Deze indicatoren zijn gekoppeld aan de doelstellingen die voortvloeien uit de zes pijlers binnen het beleid. Hieronder wordt per indicator ook aangegeven onder welke pijler deze valt.

- Inwoners maken met behulp van de gemeentelijke dienstverlening stappen op het gebied van financiële zelfredzaamheid (pijler 1, 3).
- Maximaal 10 procent van de mensen die een intake bij schulddienstverlening krijgt, ontvangt daarna geen aanbod (pijler 1).
- Alle intakes vinden plaats binnen vier weken (pijler 1).
- Door de preventieve activiteiten wordt vaker escalatie van financiële problemen voorkomen, waardoor het aantal crisisintakes en moratoriumverzoeken afneemt (pijler 3).
- Alle crisisintakes vinden binnen 3 werkdagen plaats (pijler 1).
- De gemeente heeft een structureel aanbod voor Jongeren & Schulden (pijler 2).
- De gemeente heeft beschermingsbewind geïmplementeerd binnen de schulddienstverlening (pijler 1).
- Jaarlijks worden minimaal 25 jongeren geholpen op het gebied van financiële problemen door het opzetten van de nieuwe werkwijze zoals die in het beleidsplan beschreven staat (pijler 2, 4).
- Door nieuwe initiatieven wordt de instroom met minimaal 50 intakes per jaar vergroot (pijler 5, 6).
- Door de preventieve activiteiten worden inwoners met schulden in een eerder stadium gevonden waardoor de problematiek minder complex is (pijler 3).
- Iedereen die gebruik heeft gemaakt van de schulddienstverlening wordt een Nazorgtraject aangeboden (pijler 1).
- Het bereik van het Meedoenarrangement loopt vanaf 2018 op tot minimaal 80 procent in 2022 (pijler 4, 6).
- Door de toegankelijkheid en bekendheid van het Meedoenarrangement te vergroten onder 55-plussers streeft de gemeente naar een jaarlijkse toename van 30 procent (pijler 6).
- Het aantal inwoners met een vergoeding voor bewindvoeringskosten neemt af (pijler 3, 6).
- De deelname aan de collectieve zorgverzekering (GarantVerzorgd) blijft minimaal gelijk (pijler 6).
- Jaarlijks wordt er een hercontrole uitgevoerd onder klanten van de schulddienstverlening om te controleren of het aanbod van diensten nog past bij hun behoeften of dat het aanbod bijgesteld moet worden (pijler 6).

Omdat de prestatie indicatoren aansluiten op één of meer pijlers binnen de visie op het armoedebeleid kan de gemeente de inzet en resultaten van de verschillende pijlers inzichtelijk maken. De meeste van de bovengenoemde prestatie indicatoren uiten zich in meetbare (kwantitatieve) resultaten voor de gemeente. Een paar prestatie indicatoren, zoals het bieden van een structureel aanbod voor Jongeren & Schulden, zijn minder concreet geformuleerd, en zijn mogelijk lastiger in cijfers uit te drukken.

Om de indicatoren te meten is de gemeente deels afhankelijk van andere organisaties, waarbij diverse onderdelen zijn belegd bij (externe) organisaties. Deze organisaties leggen periodiek

verantwoording af aan de gemeente over de bereikte resultaten en ingezette middelen. Voor het BvFO wordt jaarlijks een jaarverslag opgesteld, waarin resultaten en kosten worden beschreven. Ook geeft het BvFO hierin enige aanbevelingen voor ontwikkeling van het armoedebeleid.

3. Inkomensondersteunende regelingen

Om inwoners met een laag inkomen te ondersteunen, heeft de gemeente Doetinchem een aantal inkomensondersteunende regelingen. In dit hoofdstuk worden de verschillende regelingen beschreven en geven we het gebruik en bereik van de regelingen weer.

Het gebruik van de regelingen en bereik onder de doelgroep van de regelingen voor deze rapportage is gemeten aan de hand van de gebruikscijfers van 2019 (en dus niet het meest recente jaar 2020). De reden hiervoor is dat door de Coronacrisis de cijfers van 2020 kunnen afwijken van de 'normale situatie', Door de landelijk geldende maatregelen tegen het Coronavirus hebben activiteiten niet door kunnen doorgaan en was sporten ook niet altijd mogelijk. Dit heeft effect gehad op de situatie en het gebruik van regelingen. Het gebruik van de regelingen is afgezet tegen de doelgroep zoals die in hoofdstuk 1 zijn weergegeven. Dit is de doelgroep van het minimabeleid op 1 januari 2021.

3.1. Regelingen voor het minimabeleid

In de volgende tabel staan de minimaregelingen die bij de gemeente Doetinchem aangevraagd kunnen worden[14].

Tabel 3.1.1 Inkomensgrenzen regelingen en omvang doelgroep

Soort regeling	Inkomensgrens t.o.v. Wsm	(Maximaal) bedrag
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	Tot 100% Wsm	-
Individuele bijzondere bijstand	Tot 100% Wsm	Individuele vergoedingen
Collectieve zorgverzekering (via Menzis)	Tot 120% Wsm	*Keuze uit 3 aanvullende pakketten:* GarantVerzorgd 1, GarantVerzorgd 2, GarantVerzorgd 3
Meedoenarrangement	Tot 120% Wsm voor volwassenen Tot 130% Wsm voor kinderen	Kinderen tot 4 jaar: 450 punten; Kinderen van 4 tot 18 jaar: 900 punten; 18 jaar en ouder: 500 punten. Deze punten kunnen worden ingezet via een webshop.
Compensatieregeling chronische zieken en gehandicapten	Tot 120% Wsm	Individuele vergoedingen.

[14] Naast deze regelingen, zijn er regelingen die via Laborijn aangevraagd kunnen worden. Deze gegevens worden voor dit onderzoek buiten beschouwing gelaten.

Tabel 3.1.2 Gebruik en bereik minimaregelingen gemeente Doetinchem

Soort regeling	Geschatte Doelgroep	Gebruik	Bereik	Gemiddeld andere gemeenten
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	2.300 huishoudens	2.121 huishoudens	92%	70 à 75 procent
Individuele bijzondere bijstand	2.300 huishoudens	819 huishoudens	36%	30 à 35 procent
Collectieve zorgverzekering (via Menzis	3.600 huishoudens	2.376 huishoudens	66%	40 à 45 procent
Meedoenarrangement *Volwassenen*	4.320 volwassenen	2.130 volwassenen	49%	40 à 45 procent
Meedoenarrangement *kinderen*	1.480 kinderen	1.237 kinderen	84%	45 à 50 procent
Compensatieregeling chronisch zieken en gehandicapten	N.t.b.	821 personen	-[15]	-

Het bereik van de gemeentelijke regelingen is goed te noemen. Het gebruik van de meeste regelingen liggen gemiddeld boven het bereik in andere gemeenten.

- Het bereik van de kwijtschelding gemeentelijke belastingen (92 procent) ligt aanzienlijk hoger dan het gemiddelde bereik dat we bij andere gemeenten zien (70 à 75 procent);
- Het bereik van de collectieve zorgverzekering ligt ook boven het gemiddelde bereik dat in andere gemeenten gangbaar is. De gemeente Doetinchem biedt in samenwerking met zorgverzekering Menzis drie verschillende aanvullende pakketten aan. Hierdoor spelen ze in op de verschillende zorgbehoeften van inwoners met een minimuminkomen;
- Het Meedoenarrangement[16] kent een goed bereik, met name het Meedoenarrangementvoor kinderen wordt veelvuldig gebruikt.
- De bijzondere bijstand kent een bereik van 36 procent van de doelgroep. Dit is net iets hoger dan het gemiddelde bereik. Over het algemeen worden er relatief veel verstrekkingen gedaan voor bewindvoeringskosten.

[15] Omdat het onduidelijk is hoeveel personen aan de voorwaarden voldoen van de Compensatieregeling chronisch zieken en gehandicapten, kan de doelgroep niet worden vastgesteld. Hierdoor kan ook het bereik van de regeling niet worden berekend.
[16] In 2019 hebben 4.274 personen informatie over het Meedoenarrangement opgevraagd en hebben het Meedoenarrangement gevonden/ weten over het bestaan van de regeling. Uiteindelijk zijn er 3.367 (2.130 volwassenen en 1.237 kinderen) actieve deelnemers van het Meedoenarrangement.

4. Ervaring inwoners

In dit hoofdstuk wordt het minimabeleid vanuit de doelgroep (inwoners met een inkomen tot 120 procent Wsm) bekeken. Deze groep inwoners hebben door middel van een vragenlijst hun mening en ervaringen over het minimabeleid kenbaar gemaakt. Uit de doelgroep is een steekproef van 2.403 personen getrokken en deze groep heeft een vragenlijst per post ontvangen. Uiteindelijk hebben 558 respondenten de vragenlijst ingevuld (23 procent van de doelgroep). Dit is ruim voldoende om statistisch betrouwbare uitspraken over de volledige doelgroep te kunnen doen. In de vragenlijst staat een aantal thema's centraal, zoals: toegang en informatie, kennis en gebruik regelingen, schulden, hulp vragen. Hieronder volgt een analyse van de ervaringen en meningen van de respondenten. In bijlage 4 staat een uitgebreide analyse van de vragenlijst.

Over het algemeen zijn respondenten tevreden over het minimabeleid van de gemeente Doetinchem. Al zijn er nog slagen te maken in de vindbaarheid van de regelingen. Respondenten weten soms niet waar ze met hun hulpvraag terecht kunnen en weten soms niet hoe ze de regelingen moeten aanvragen. Hierbij worden de digitalisering en de onoverzichtelijkheid van het maatschappelijk veld als obstakels gezien.

Kennis

De meeste respondenten weten dat zij bij de gemeente terecht kunnen als zij hulp nodig hebben bij hun schulden (77 procent van de respondenten) of wanneer ze niet rond kunnen komen (67 procent van de respondenten). Het aandeel respondenten dat weet *hoe* zij deze hulp moet aanvragen ligt voor zowel schulden als rondkomen zo'n 10 procentpunt lager (65 procent van de respondenten weet hoe hij hulp moet aanvragen bij schulden en 55 procent weet dat wanneer hij hulp nodig heeft omdat hij niet kan rondkomen).

De buurtcoach is de voornaamste informatiebron als het gaat om het krijgen van informatie over het minimabeleid. Daarnaast zijn familie, vrienden en kennissen een belangrijke informatiebron. Voor respondenten die aangeven moeite te hebben met de Nederlandse taal, geven familie, vrienden en kennissen vaker aan als informatiebron dan respondenten die geen moeite hebben met de Nederlandse taal. De gemeentelijke website of medewerkers van de gemeente zijn in veel mindere mate een informatiebron voor de inwoners. Ondanks dat 41 procent van de respondenten de gemeentepagina in het Doetinchems Vizier leest, halen zij lang niet allemaal hun informatie hier vandaan. Slechts 10 procent van de respondenten die deze pagina leest, haalt de informatie over de regelingen uit dit blad.

Minimaregelingen

De bekendheid en het gebruik van de meeste regelingen is goed te noemen. Van alle minimaregelingen is het Meedoenarrangement zowel de meest bekende als de meest gebruikte regeling: 90 procent kent deze regeling, 80 procent gebruikt deze ook. Maar ook de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en de collectieve zorgverzekering zijn bij meer dan de 80 procent van de respondenten bekend. De compensatieregeling zorgkosten is het minst bekend: 37 procent van de respondenten kent de regeling. Maar Deze regeling is dan ook bedoeld voor een specifieke doelgroep, waardoor het enigszins logisch is dat niet iedereen deze regeling kent.

De regelingen passen bij de behoeften van de respondenten en hebben een positief effect. Met name voor respondenten met kinderen. Door de regelingen kunnen mensen mee doen in de samenleving en voor respondenten met kinderen zorgen de regelingen ervoor dat zij wat extra's kunnen doen voor hun kinderen.

Over het algemeen zijn de respondenten tevreden over het aanvragen van de regelingen. De vragen op het aanvraagformulier zijn begrijpelijk en de aanvraag wordt snel behandeld. Toch lukt het niet iedereen om de aanvraag zelfstandig te doen, de helft van de respondenten heeft

hier hulp bij nodig. De reden hiervoor is dat de respondenten niet alles begrepen en/of dat ze de niet in staat zijn om zelf digitaal te kunnen aanvragen.

Schulden

Mensen met financiële problemen kunnen hulp vragen bij de gemeente. Driekwart van de respondenten zegt naar de gemeente te gaan om hulp te vragen als hij het overzicht over hun geldzaken kwijt is en eveneens driekwart gaat naar de gemeente als hij de vaste lasten niet meer kan betalen.

Tegelijkertijd blijft hulp vragen voor veel respondenten lastig. De helft van de respondenten vindt het vervelend om naar het Stadshuis te moeten om hulp te krijgen en een derde durft zich niet bij de gemeente te melden als hij financiële problemen heeft. Tevens is er een groep die nooit om hulp zal vragen als hij schulden heeft.

De respondenten die hulp krijgen bij hun schulden, krijgen veelal hulp van het BvFO. Het merendeel van de respondenten die hulp hebben gekregen, hebben langer dan een jaar gewacht voordat ze de hulp gingen zoeken. Redenen voor het (lange) wachten zijn schaamte, het zelf willen oplossen en het niet weten dat ze hier hulp voor konden krijgen of hoe ze dit moesten opzoeken.

Hulp vragen

Mensen vinden het vervelend dat hun omgeving weet dat zij weinig geld hebben en in mindere mate vinden ze het ook vervelend dat de gemeente hiervan af weet. Ook hier speelt schaamte een grote rol. Respondenten schamen zich ervoor dat zij minimaregelingen gebruiken of schulden hebben. Toch zien de respondenten in dat de gemeente hun financiële situatie moet kennen om goed te kunnen helpen. Daarom vinden de respondenten het minder/ niet vervelend dat gemeente de financiële situatie kent.

Preventie

Om financiële problemen in de toekomst te kunnen voorkomen, hebben respondenten met name behoefte aan meer financiële tegemoetkomingen. Daarnaast hebben ze meer behoefte aan informatie over het armoedebeleid en waar ze terecht kunnen voor hulp. Dit zou financiële problemen in de toekomst kunnen voorkomen.

Contact

Over het algemeen zijn mensen tevreden over het contact met de gemeente, met name over de vriendelijkheid van de medewerkers. Ook vinden zij dat de medewerkers hun serieus nemen en goed antwoord geven op vragen. Een aandachtspunt is dat iets minder dan de helft van de respondenten weet bij wie zij moeten zijn voor vragen over de minimaregelingen. Daarnaast vindt een aantal respondenten de (vak)taal in de brieven en de informatie moeilijk.

Tips en adviezen

Respondenten hebben een aantal tips en adviezen voor het minimabeleid van de gemeente Doetinchem:

- meer regelingen en/of hogere tegemoetkomingen om mensen beter te ondersteunen in het dagelijks leven.
- (Meer) hulp bij het aanvragen van regelingen. Sommige mensen vinden dit namelijk moeilijk;
- Het verbeteren van het contact met de gemeente. Sommige respondenten noemen hier dat zij meer behoefte hebben aan persoonlijk contact met de gemeente en/of niet alles digitaal kunnen doen;
- Betere informatievoorziening en (pro)actievere communicatie vanuit de gemeente. Hierbij geven respondenten aan dat zij niet afwisten van het bestaan van (sommige) minimaregelingen, en dat graag actief benaderd willen worden met informatie waar zij

mogelijk recht op hebben. Daarnaast is er behoefte aan duidelijker brieven en informatie (met eenvoudig taalgebruik);
- Het zo veel mogelijk verlagen van de drempel om de gemeente om hulp te vragen, bijvoorbeeld door mensen actief hulp aan te bieden, het liefst in persoon, en door meer ervaringsdeskundigen in te zetten.

5. Uitvoering van het beleid

In de voorgaande hoofdstukken hebben we een beeld geschetst van de visie en het beleid van de gemeente op het gebied van armoede- en schulddienstverlening. In dit hoofdstuk wordt de uitvoering van het huidige beleid beschreven. De ketenpartners van het armoede- en schulddienstverleningsbeleid hebben een vragenlijst ingevuld en daarnaast zijn er verschillende groepsgesprekken gevoerd met de ketenpartners. Zowel de interviews als de vragenlijst van de ketenpartners zijn verwerkt in dit hoofdstuk.

In de gemeente Doetinchem zijn verschillende partijen betrokken bij het armoede- en schulddienstverleningsbeleid betrokken. In eerste instantie is de dit de gemeente en daarnaast zijn dat meerdere (maatschappelijke) organisaties en vrijwilligersorganisaties.

5.1. Doelgroep

Het beeld dat de ketenpartners schetsen is dat er een lichte stijging is van het aantal aanmeldingen en dat de doelgroep kampt met steeds zwaardere en complexere problematiek. Ketenpartners verwachten in de (nabije) toekomst echter nog een grote golf van aanmeldingen, als gevolg van de coronacrisis. Tot nu toe zorgt de (grote) overheidssteun er voor dat de stijging in die zin meevalt.

De ketenpartners zien bij de doelgroep dat schaamte voor de financiële problemen een grote rol speelt. Door deze schaamte melden mensen met problemen zich vaak (te) laat. De drempel om over de problemen te praten of om hulp te zoeken wordt als ‘te hoog’ ervaren. Er heerst nog steeds een taboe over het onderwerp. Hulp vragen bij de gemeente wordt dan ook als een grote hindernis ervaren. Het label ‘gemeente’ schrikt sommige mensen af. Mensen die zich schamen trekken zich terug en geven vaak geld uit aan status om de armoede en/of schulden te verbloemen, aldus sommige ketenpartners.

Een andere reden dat mensen zich soms pas laat melden is volgens de ketenpartners dat het moeilijk is om de juiste informatie op internet te vinden en mensen moeten steeds meer zelf regelen.
“De gemeente zou een hulplijn kunnen opzetten waar mensen naartoe kunnen bellen om informatie over de minimaregelingen en schulddienstverlening. Hierdoor hoeven ze niet zelf alle informatie op te zoeken.”

“Mensen zoeken iemand die ze één op één informeel om advies kunnen vragen. Deze hulpverleners zouden de mensen weer door kunnen verwijzen naar maatschappelijke organisaties en/of gemeente.”

Ook jongeren hebben steeds grotere problemen en hogere schulden. De schulden escaleren steeds verder, deels door een veranderende maatschappij. Jongeren ervaren steeds hogere normen en standaarden waar zij aan moeten voldoen. Hogere schulden zijn daar – voor sommige jongeren - de prijs van. Een van de redenen hiervoor is dat jongeren moeilijk te bereiken zijn en niet weten waar ze hulp kunnen vinden, met oplopende schulden als gevolg.

De ketenpartners maken zich zorgen over de verborgen armoede. De gemeente en ketenpartners hebben immers niet alle inwoners met schulden of financiële problemen in beeld en dat is problematisch: hoe kunnen deze mensen geholpen worden als de gemeente ze niet kent en hoe komen deze mensen wel in beeld?

Bij de hulpverlening wordt vaak uitgegaan van eigen kracht. Dit is ook het uitgangspunt van de gemeente, maar een aantal ketenpartners vindt dat het hier knelt. De zelfredzaamheid van deze doelgroep is vaak minimaal. Al met al is er dus een aantal zorgelijke ontwikkelingen waar de gemeente en de ketenpartners op in zullen moeten spelen.

5.2. Armoede- en schulddienstverleningsbeleid

Armoedebeleid

Over het algemeen zijn de ketenpartners tevreden over het gemeentelijk armoedebeleid, maar ze geven ook aan dat het niet altijd voor iedereen toereikend is. Zij beoordelen het beleid met een ruime voldoende (cijfer: 7,1) en ook worden de minimaregelingen goed beoordeeld (cijfer: 7,0).

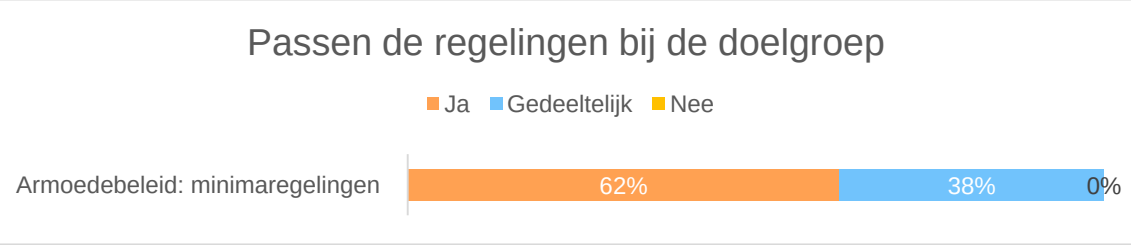
De landelijke toeslagen en gemeentelijke regelingen geven inwoners met een laag inkomen een steuntje in de rug. Hierdoor kunnen zij meedoen in de samenleving. Maar als inwoners net buiten de boot vallen, omdat ze net niet aan alle voorwaarden voor ondersteuning voldoen, is dat een groot probleem. Iemand die bijvoorbeeld net een te hoog inkomen heeft om gebruik te kunnen maken van minimaregelingen kan daardoor in de problemen komen.

Bijna twee derde van de ketenpartners vindt dat de minimaregelingen van het armoedebeleid bij de doelgroep passen en een derde vindt dat de regelingen gedeeltelijk bij de doelgroep passen. Het Meedoenarrangement wordt door de meeste ketenpartners als zeer positief ervaren. Hierdoor kunnen minima sportieve en culturele activiteiten ondernemen.
“De regelingen vervullen een groot deel van de behoeften. Zeker bij kinderen sluiten de regelingen goed aan bij hun behoeften”.

Toch benoemen de ketenpartners ook een paar verbeterpunten in het armoedebeleid. Zij missen bijvoorbeeld een regeling voor de kosten van chronische ziekten en van tandartskosten. De ketenpartners zien een stijging van het aantal mensen dat kampt met hoge zorgkosten die mensen zelf niet kunnen betalen. De gemeente biedt weliswaar een collectieve zorgverzekering aan, maar een aantal ketenpartners is van mening dat deze relatief duur is voor de doelgroep of juist dat de collectieve zorgverzekering niet toereikend genoeg is. Daarnaast blijkt uit de praktijk dat de collectieve zorgverzekering vaak gunstig is voor chronisch zieken en voor mensen die jaarlijks het volledig eigen risico opmaken, maar dat voor mensen met minder zorgkosten het pakket vaak te uitgebreid en (daardoor) ook te prijzig is. Daarbij komt dat inwoners met een minimuminkomen vaak geen bijzondere bijstand kunnen krijgen voor hun medische kosten. Dit levert vaak problemen op, aldus de ketenpartners.

Daarnaast schetsen de ketenpartners het beeld dat het Meedoenarrangement met name op sportieve activiteiten is gericht. Hier maken ouderen weinig tot geen gebruik van, omdat zij niet willen of kunnen sporten. Er is verder een beperkt aanbod van de mogelijkheden. Het aanbod zou beter kunnen, waardoor alle doelgroepen profijt hebben van het Meedoenarrangement.

Figuur 5.2.1. Passen de regelingen bij de doelgroep (N=13)

Uit de groepsgesprekken met de ketenpartners komt een aantal positieve punten en een aantal verbeterpunten ten aanzien van het minimabeleid naar voren.
Positieve punten:

- Breed pakket van minimaregelingen;
- Het Meedoenarrangement is een toegankelijke voorziening;
- Er zijn meerdere voorzieningen die mensen met financiële problemen kunnen helpen.

Verbeterpunten:

- Bijzondere bijstand: het blijft onduidelijk voor welke kosten er wel of geen verstrekking wordt gedaan;
- Een aantal ketenpartners is van mening dat de collectieve zorgverzekering prijzig is voor inwoners met een laag inkomen en (relatief) lage zorgkosten;
- Inwoners kunnen geen verstrekking voor medische kosten vanuit de bijzondere bijstand krijgen. Maar als er gedurende het jaar medische kosten ontstaan, kunnen ze ook geen gebruik meer maken van de collectieve zorgverzekering. Dit leidt tot zorgmijding;
- De ketenpartners vinden dat de regelingen niet voldoende toegankelijk zijn, omdat de informatievoorziening en aanvraag veelal digitaal plaatsvindt of omdat de informatie en/of aanvraagformulieren moeilijk te begrijpen is. Daardoor vinden de ketenpartners dat een deel van de inwoners wordt uitgesloten van het minimabeleid, omdat ze digitaal niet vaardig zijn;
- Het Meedoenarrangement is minder geschikt voor ouderen.

Schulddienstverleningsbeleid

De ketenpartners zijn over het algemeen ook tevreden over het schulddienstverleningsbeleid. Dit beoordelen ze namelijk met een 7,0.

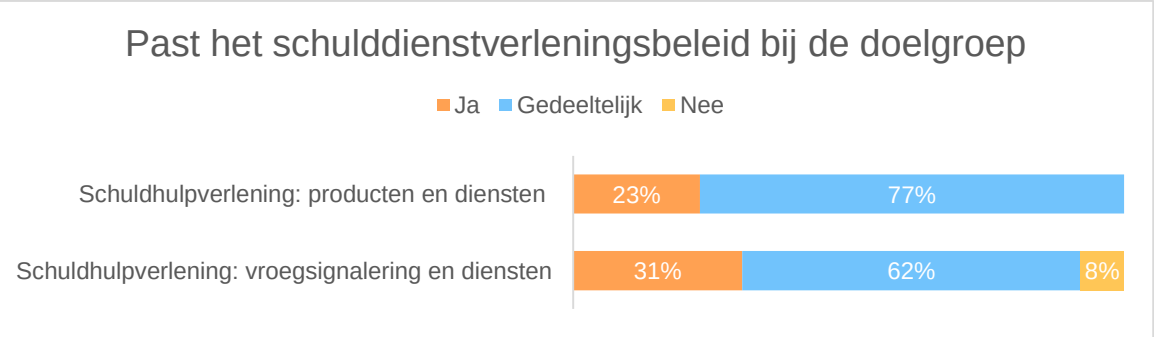
Het schulddienstverleningsbeleid sluit aan bij de doelgroep. Er wordt een volledig pakket van dienstverlening aangeboden en dat wordt als positief ervaren. Daarnaast worden er voorlichtingen gegeven op scholen en er is een lespakket ontwikkeld. In het kader van preventie is dit een goede stap.

De ketenpartners zijn blij met de ontwikkelingen op het gebied van vroegsignalering. De gemeente werkt samen met verschillende externe organisaties (zoals de woningbouwvereniging) om mensen met eventuele financiële problemen vroeg te signaleren en te ondersteunen indien nodig.

Waar men tegen aan loopt is dat de verwachtingen van de cliënten vaak getemperd moeten worden. Dit staat of valt met goede voorlichting en informatievoorziening. Hier ligt ook nog een verbeterpunt voor de hulpverleners. Zij zouden meer op de hoogte moeten zijn van wat de klant kan verwachten en er moeten geen onrealistische zaken voorgespiegeld worden. Dit

Een aantal ketenpartners schetst het beeld dat de cliënten nog beter gemonitord kunnen worden en dat de nazorg van cliënten kan worden geoptimaliseerd. Het komt voor dat cliënten na een hulpvraag uit beeld verdwijnen. Het is dan onduidelijk wat er met hen gebeurd terwijl er dus wel voorzieningen zijn zoals nazorg. Maar dit wordt niet altijd voldoende ingezet.

Figuur 5.2.2. Past het schulddienstverleningsbeleid bij de doelgroep (N=13)

Een aantal positieve punten op een rij:

- Alle producten van de schulddienstverlening worden in eigen beheer uitgevoerd;
- Er wordt ingezet op vroegsignalering;
- Er is maatwerk voor elke inwoner met schulden.

Verbeterpunten:

- Er moet meer ingezet worden op preventie, waaronder meer informatie en voorlichtingen;
- Meer samenwerking tussen de verschillende organisaties/ gemeente en persoon met schulden;
- De gemeente moet pro-actiever worden;
- Meer gebruik maken van ervaringsdeskundigen.

5.3. Informatievoorziening en hulp vragen

De ketenpartners vinden preventie erg belangrijk. Voorkomen is beter dan genezen. Oftewel, voorlichting aan de doelgroep en daarmee voorkomen dat er financiële problemen ontstaan. Daarbij is het van groot belang dat de doelgroep weet waar hij terecht kan voor informatie en ondersteuning. Preventie en informatievoorziening kunnen dus niet zonder elkaar.

Een aantal ketenpartners geeft aan dat inwoners soms het armoedebeleid niet kennen. De ketenpartners vinden dan ook dat er meer aandacht nodig is voor de communicatie over het minimabeleid. Tegelijkertijd is de informatie over de minimaregelingen en het aanvragen van de minimaregelingen gedigitaliseerd. Een deel van de inwoners is digitaal niet vaardig en missen daardoor informatie en kunnen niet zelfstandig regelingen aanvragen. Zij zijn afhankelijk van ondersteuning van bijvoorbeeld het fomulierencafé, maar dit is soms al lastig omdat de drempel om hulp te vragen te hoog is. De ketenpartners zijn van mening dat door de digitalisering een deel van de doelgroep wordt uitgesloten van ondersteuning via het minimabeleid.

De gemeente zou een hulplijn kunnen opzetten waar mensen naartoe kunnen bellen als ze hulp nodig hebben. Hierdoor hoeven mensen niet zelf alle informatie op te zoeken. Het moet voor de doelgroep veel makkelijker en laagdrempeliger worden om hulp te zoeken en te vragen.

5.4. Samenwerkingen

De gemeente Doetinchem kent een groot sociaal veld op het gebied van armoede en schulddienstverlening. Er zijn meerdere gemeentelijke organisaties en maatschappelijke organisaties betrokken bij de doelgroep, die deels dezelfde doelgroep willen bedienen met hun dienstverlening. Mensen die al langer in het sociale veld werken, hebben een samenwerkingsrelatie opgebouwd en hebben daardoor korte(re) lijntjes met andere organisaties. Deze korte lijntjes werken goed, het belang van de cliënt staat voorop. Over het algemeen vinden ketenpartners dat de samenwerking tussen de organisaties goed gaat en dat het doorverwijzen naar de verschillende organisaties ook goed gaat.
“Er wordt niet alleen naar de hulpvraag gekeken, maar ook naar het verhaal erachter.”

Door deze samenwerkingen zijn klanten soms iets eerder geholpen. Mensen zijn nu bijvoorbeeld vaak minder lang afhankelijk van de Voedselbank omdat de problemen breder worden opgelost. Dit komt bijvoorbeeld door de inzet van de buurtcoach. De Buurtcoach doet niet alleen de indicatie voor de Voedselbank, maar kijkt ook of er meer problemen spelen.

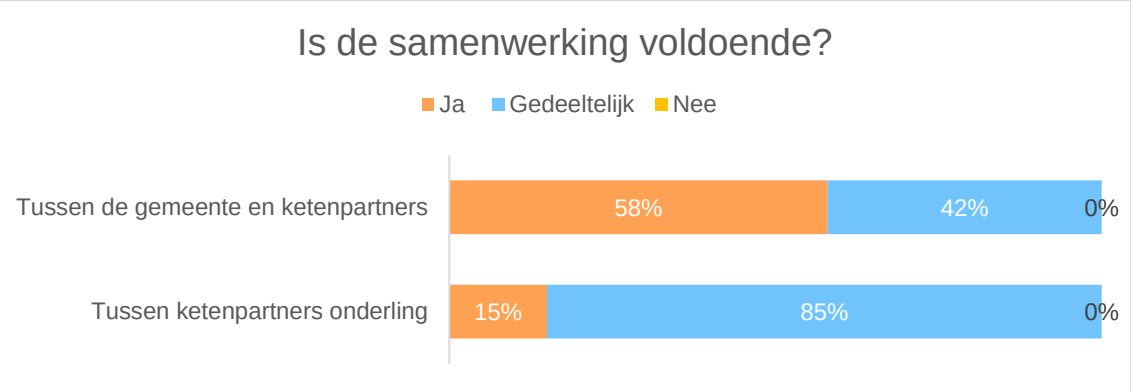
Ondanks dat de meeste ketenpartners elkaar kennen, is het niet altijd duidelijk wie wat doet. Sommige geïnterviewden missen een sociale kaart waarop alle mogelijke paden op zijn aangegeven. Niet iedereen heeft het overzicht over alle lijntjes en organisaties. Er is daarnaast ook geen regulier overleg tussen de verschillende ketenpartners en de gemeente in zijn totaliteit.

Bij het Buurtplein is er regelmatig verloop van medewerkers. Dit wordt door de cliënten, maar ook door de ketenpartners soms als lastig ervaren. Voor de cliënten verhoogt dit soms de drempel om hulp te vragen, omdat ze bij een nieuwe buurtcoach de problematiek waarmee ze kampen (het verhaal) opnieuw moeten uitleggen. Daarnaast heeft iedere buurtcoach een eigen aanpak van problemen en dit kan als verwarrend worden ervaren. Hierdoor haken mensen af.

Het beeld dat de ketenpartners schetsen is dat de doelgroep een (te) hoge drempel ervaart om

bij de gemeente hulp en ondersteuning te vragen. Soms worden mensen door ketenpartners doorverwezen naar de maatschappelijke organisaties en niet naar de formele kanalen (zoals de gemeente). De reden hiervoor is dat deze organisaties niet onder de noemer “gemeente” vallen, waardoor mensen zich soms wel durven te melden. De formele kanalen worden daarbij niet ingezet. Dit zijn bijvoorbeeld de gemeente en het BvFO.

Figuur 5.4.1. Voldoende samenwerking tussen de gemeente en de ketenpartners? (N=12&13)

Witte vlekken

De ketenpartners hebben nog een aantal punten genoemd dat beter kan in het minimabeleid. Dit zijn punten waar zij zelf of de doelgroep tegen aan lopen:

- Het aanvragen van de minimaregelingen gebeurt niet ambtshalve. Daarnaast geldt dat bij elke organisatie moet de inwoner zichzelf opnieuw verantwoorden en de bewijsstukken inleveren. Een aanvraag zou binnen de gemeente breder opgepakt kunnen worden. Dit levert minder weerstand op bij de inwoners en kost minder tijd voor de maatschappelijke organisaties en vrijwilligers. *“Het continu opnieuw moeten verantwoorden, verhoogt de drempel bij de doelgroep om hulp en ondersteuning te vragen bij de gemeente.”*
- Er zou ondersteuning moeten komen voor het digitaal aanvragen van hulp en ondersteuning.
- Meer mogelijkheden tot maatwerk bij het Meedoenarrangement en meer ondersteuning voor ZZP’ers bij hun financiële administratie.
- De nazorg of monitoring van cliënten zou beter kunnen. Mensen verdwijnen na een hulpvraag vaak uit beeld en dan is het onduidelijk wat er met deze mensen gebeurt. Er zijn voorzieningen zoals nazorg, maar dit wordt niet altijd voldoende ingezet.
- De gemeente/ Buurtplein zouden vaker mensen door kunnen verwijzen naar vrijwilligers Financiële organisatie. Dit gebeurt nu niet altijd.

Bijlage 1. Systematiek Armoede Index

De Armoede Index is een door KWIZ ontwikkeld analysemodel, waarbij we inzicht verschaffen in de omvang en samenstelling van de armoededoelgroep (naar huishoudens en inkomenscategorieën) en het bereik van de minimaregelingen. De Armoede Index is samengesteld op basis van een combinatie van gemeentelijke gebruiksgegevens, geëxtrapoleerde CBS-gegevens en door ons ontwikkelde kengetallen op basis van ervaringscijfers bij andere gemeenten. Belangrijke toevoeging is dat we rekening houden met de vermogens en derhalve op deze wijze alleen inzoomen op de doelgroep die in aanmerking komt voor de minimaregelingen.

We gaan hierbij als volgt te werk.

- In eerste instantie inventariseren we op basis van de door ons bewerkte CBS-informatie hoeveel huishoudens in de gemeente Doetinchem inkomens tot 100%, 110%, 120% en 130% van het wettelijk sociaal minimum (Wsm) hebben, met geen of een laag eigen vermogen;
- We geven een overzicht van de inkomensbronnen;
- Vervolgens wordt voor iedere afzonderlijke groep in kaart gebracht hoe de huishoudsamenstelling is en om hoeveel kinderen tot 18 jaar het gaat;
- Dit overzicht vullen we aan met gemeentelijke getallen over het gebruik van de minimaregelingen in 2019 (Individuele Inkomenstoeslag, Kwijtschelding gemeentelijke belastingen, Participatieregelingen, Kindpakket, en eventuele overige inkomensondersteunende regelingen).

Bijlage 2: Ketenpartners

De ketenpartners van het armoede- en schulddienstverleningsbeleid zijn betrokken bij het onderzoek. Aan de hand van een vragenlijst en groepsgesprekken is gevraagd hoe het huidige beleid wordt uitgevoerd, hoe zij het huidige beleid beoordelen en waar zij ruimte zien voor verbetering.

Voor dit onderzoek zijn de volgende ketenpartners betrokken geweest:

- Bureau voor Financiële Ondersteuning
- Buurtplein
- Laborijn
- UWV
- Platform Armoedebestrijding Doetinchem
- Voedselbank
- Sociale Raad
- Stadskamer
- Iriszorg
- Gasthuisfonds
- RMC – LerenWerkt
- Stichting Present
- Stichting Jongeren Opvang Doetinchem.

Bijlage 3: Gemeentelijke regelingen

In deze bijlage worden de gemeentelijke regelingen weergegeven. Met daarbij de bijbehorende voorwaarden.

B3.1 Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Huishoudens kunnen kwijtschelding gemeentelijke belastingen aanvragen voor de afvalstoffenheffing, onroerendezaakbelasting en rioolheffing. De doelgroep bestaat uit huishoudens met een inkomen tot 100 procent Wsm.

In 2019 is aan 2.121 huishoudens kwijtschelding van gemeentelijke belastingen verstrekt. Dit is een bereik van 92 procent onder de primaire doelgroep. Bij andere gemeenten vinden we meestal een bereik tussen 70 en 75 procent, het bereik in de gemeente Doetinchem ligt daar aanzienlijk boven.

Tabel 5.4.2 Bereik kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Categorie	
Doelgroep	2.300
Gebruik kwijtschelding	2.121
Percentage bereik	**92%**

B3.2 Bijzondere bijstand

De bijzondere bijstand in de gemeente Doetinchem is erop gericht op het ondersteunen van inwoners die bijzondere, noodzakelijke kosten hebben en deze niet zelf kunnen betalen. Deze kosten worden volledig vergoed aan inwoners met een inkomen tot 100 procent Wsm; bij een inkomen hoger dan 100 procent Wsm wordt draagkracht berekend[17]. In 2019 hebben 819 huishoudens één of meerdere verstrekkingen vanuit de bijzondere bijstand gekregen. Dit is een bereik van 36 procent onder de primaire doelgroep (huishoudens met een inkomen tot 100 procent Wsm). Dit ligt iets boven het gemiddelde bereik dat we vinden in andere gemeenten (30 à 35 procent).

Tabel 5.4.3 Bereik bijzondere bijstand

Categorie	
Doelgroep	2.300
Gebruik bijzondere bijstand	819
Percentage bereik	**36%**

B3.3 Collectieve zorgverzekering

De gemeente biedt minima de mogelijkheid om deel te nemen aan de collectieve aanvullende zorgverzekering van Menzis. Ze krijgen korting op de premie en profiteren van extra vergoedingen voor zorgkosten. Om deel te nemen aan de collectieve zorgverzekering mag het huishoudinkomen niet hoger zijn dan 120 procent Wsm.

In 2019 maakten 2.851 volwassenen gebruik van de collectieve zorgverzekering. Met elkaar vormen deze personen 2.376 huishoudens[18]. Dit komt neer op een bereik van 66 procent onder de doelgroep. Het bereik van de zorgverzekering ligt bij veel andere gemeenten (50.000 tot 100.000 inwoners) rond de 40 tot 45 procent. Het bereik in de gemeente Doetinchem ligt dus aanzienlijk hoger.

[17] Bij een inkomen tussen 100 en 120 procent Wsm moet 10 procent van het inkomen boven de bijstandsnorm worden ingezet als draagkracht. Bij een inkomen tussen 120 en 150 procent Wsm wordt 50 procent van het extra inkomen boven de bijstandsnorm als draagkracht genomen.
[18] Gemiddeld wonen er 1,2 volwassenen in een minimahuishouden.

Tabel 5.4.4 Bereik collectieve zorgverzekering

Categorie	
Doelgroep	3.600
Gebruik collectieve zorgverzekering	2.376
Percentage bereik	**66%**

B3.4 Meedoenarrangement

Inwoners van de gemeente Doetinchem met een inkomen tot 120 procent Wsm[19] kunnen gebruikmaken van het Meedoenarrangement. Vanuit dit arrangement krijgen zij een jaarlijks tegoed om te besteden aan sportieve, culturele en educatieve activiteiten. Dit tegoed bestaat uit punten die minima kunnen besteden in een webwinkel.

In 2019 hebben 1.721 volwassenen gebruikgemaakt van het Meedoenarrangement. Dit betekent een bereik van 49 in de doelgroep van huishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm. Bij andere gemeenten vinden we bij vergelijkbare regelingen gemiddeld een bereik van 40 à 45 procent, het bereik van het Meedoenarrangement ligt hier dus iets boven.

Tabel 5.4.5 Bereik Meedoenarrangement volwassenen

Categorie	
Doelgroep volwassenen	4.320
Gebruik Meedoenarrangement volwassenen	2.130
Percentage bereik	**49%**

Kinderen die opgroeien in een huishouden met een inkomen tot 120 procent Wsm kunnen (via hun ouders) zelf ook een tegoed krijgen voor het Meedoenarrangement. In 2019 hebben 1.237 kinderen een tegoed hiervoor gekregen. Dit betekent een bereik van 84 procent onder de (geschatte) doelgroep van kinderen tot 120 procent Wsm. Dit ligt aanzienlijk hoger dan het gemiddelde bereik dat we bij andere gemeenten zien (45 à 50 procent).

Tabel 5.4.6 Bereik Meedoenarrangement kinderen

Categorie	
Doelgroep (kinderen)	1.480
Gebruik Meedoenarrangement kinderen	1.237
Percentage bereik	**84%**

B3.5 Compensatieregeling meerkosten chronisch zieken/ gehandicapten

In de gemeente Doetinchem kunnen mensen met een chronische ziekte of handicap een tegemoetkoming ontvangen voor noodzakelijke (bijzondere) zorgkosten. Hierbij gelden dezelfde regels als bij de bijzondere bijstand. De hoogte van de vergoeding kan per situatie verschillen. Als op grond van de Wmo wordt vastgesteld dat iemand moet verhuizen vanwege zijn of haar chronische ziekte of handicap, dan kunnen de verhuiskosten eveneens worden vergoed vanuit deze regeling.

In 2019 hebben 821 personen gebruikgemaakt van deze regeling. De grootte van de doelgroep van deze regeling kan niet worden bepaald omdat we niet over cijfers beschikken over het aantal chronisch zieken en gehandicapten in de gemeente. Hierdoor kunnen we ook geen inschatting geven over het bereik.

[19] Vanaf 2021 kunnen kinderen jonger dan 18 jaar uit een gezin met een inkomen tot 130 procent Wsm gebruikmaken van het Meedoenarrangement (was 120 procent Wsm). Hun ouders kunnen hier dan echter geen gebruik meer van maken.

Bijlage 4: Enquête:

B4.1 Kenmerken respondenten

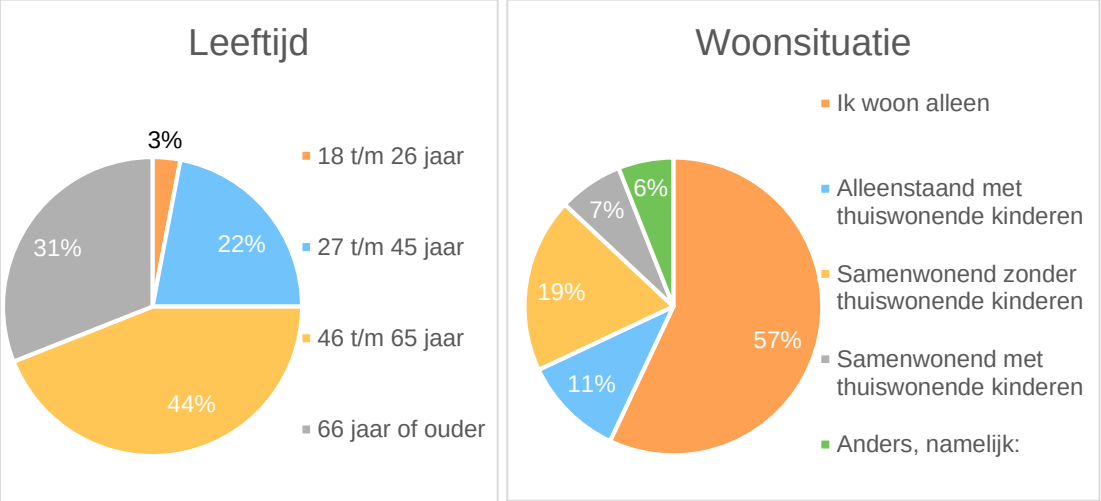
In dit hoofdstuk geven we een aantal kenmerken van de respondenten van de enquête weer.

Het grootste deel van respondenten is tussen de 46 en 66 jaar en meer dan de helft van de respondenten woont alleen

Van alle respondenten is 44 procent tussen de 46 en 66 jaar oud. 31 procent is 66 jaar of ouder.

57 procent van de respondenten is alleenstaand, 18 procent woont met thuiswonende kinderen. Onder ‘anders, namelijk’ noemen respondenten met name dat zij in een instelling of verzorgingstehuis wonen.

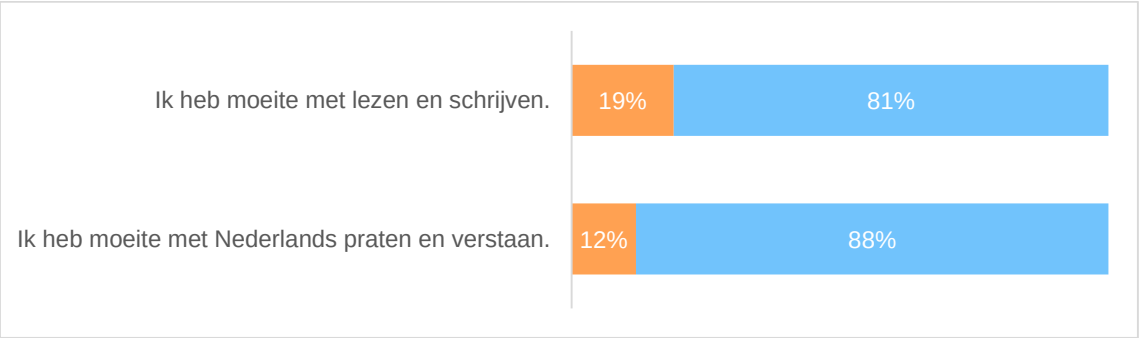
Figuur B4.1.1 Leeftijd & woonsituatie (N=551)

Eén op de vijf respondenten heeft moeite met lezen en schrijven

Bijna één op de vijf respondenten (19 procent) heeft moeite met lezen en schrijven. Daarnaast heeft 12 procent moeite met Nederlands praten en verstaan. Ruim de helft van de respondenten die moeite heeft met lezen en schrijven heeft eveneens moeite met Nederlands praten en verstaan.

Figuur B4.1.2 Taalproblemen (N=458 & N=454)

De coronacrisis leidt vooral tot zorgen over de toekomst

De respondenten is gevraagd welke invloed de coronacrisis heeft gehad op hun financiële situatie. Bijna driekwart van de respondenten maakt zich door de coronacrisis meer zorgen over de toekomst van hun kinderen en 64 procent maakt zich meer zorgen over hun toekomst. Ook stelt 61 procent dat hun kans op een baan door de coronacrisis (nog) kleiner is geworden.

Figuur B4.1.3 Door de coronacrisis… (N=195 ~ N=422)

B4.2 Enquête: Hulp van de gemeente

De meeste respondenten weten dat zij bij de gemeente terechtkunnen

Ruim driekwart van de respondenten weet dat de gemeente hen kan helpen bij hun schulden en twee derde wist dat de gemeente hen kon helpen om rond te komen. Wel is te zien dat minder respondenten weten *hoe* zij de gemeente om hulp kunnen vragen dan *dat* zij de gemeente om hulp kunnen vragen: 65 procent weet hoe zij de gemeente om hulp kan vragen bij schulden, 55 procent weet hoe zij de gemeente om hulp kunnen vragen om rond te komen.

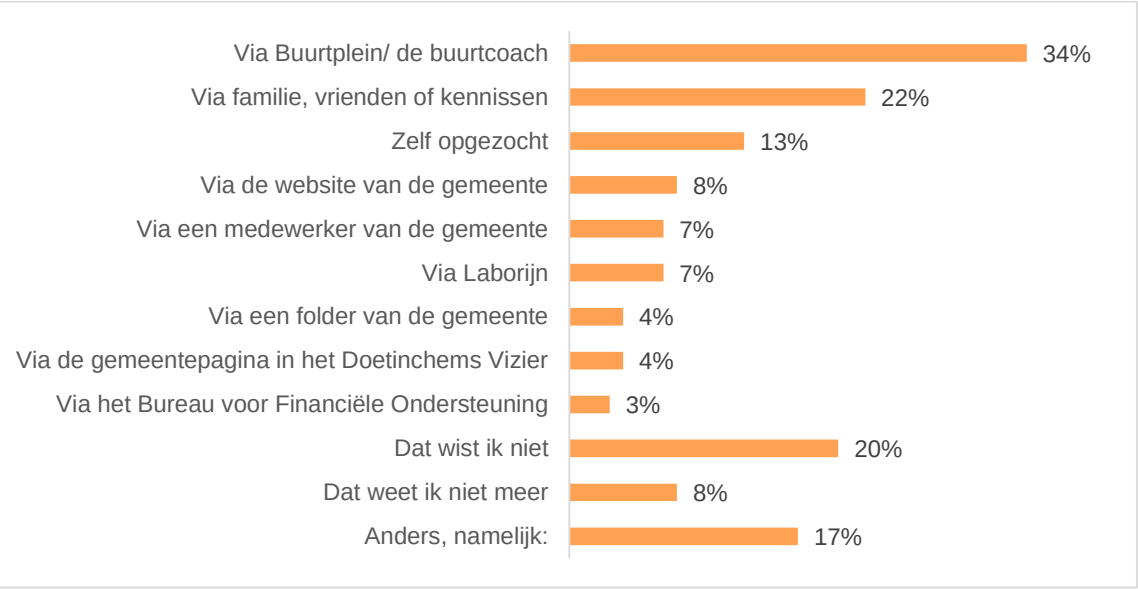
Figuur B4.2.1 Stellingen gemeente (N=393 ~ 440)

De meeste respondenten weten via de buurtcoach dat zij bij de gemeente terechtkunnen

Een derde (34 procent) van de respondenten wist via hun buurtcoach dat de gemeente hen kon helpen toen zij niet goed rond konden komen, 22 procent wist dit via familie, vrienden of kennissen. Een op de vijf respondenten wist niet dat de gemeente hen kon helpen. Onder ‘anders, namelijk’ noemen respondenten voornamelijk hun bewindvoerder of een hulpverlener van bijvoorbeeld IrisZorg.

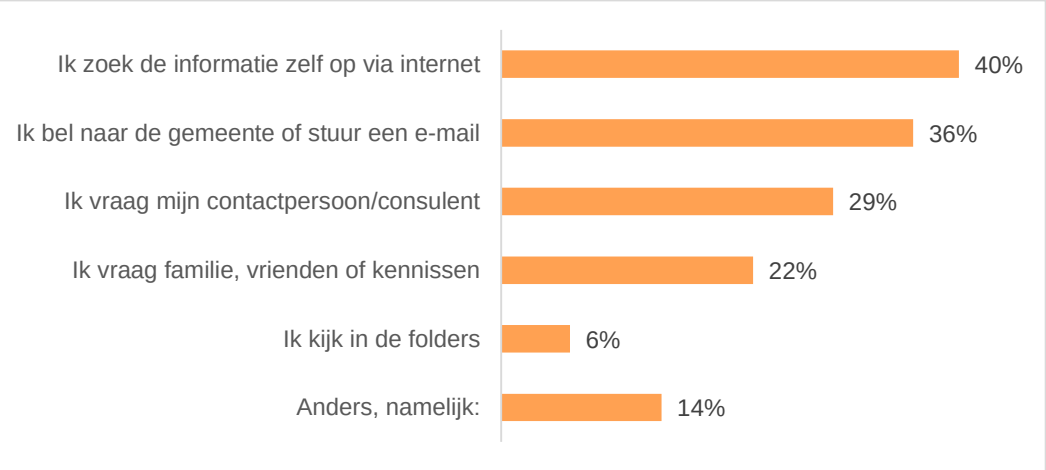
Figuur B4.2.2 Hoe wist u dat u bij de gemeente moest zijn? (N=558)

De meeste respondenten zoeken informatie zelf op

Als respondenten informatie nodig hebben over de gemeentelijke regelingen, dan zoekt 40 procent deze informatie zelf op via internet. Ruim een derde (36 procent) belt of mailt de gemeente.

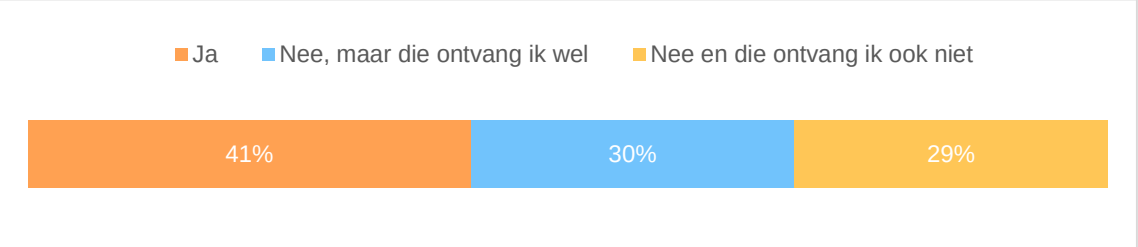
Figuur B.4.2.3 Wat doet u als u informatie nodig heeft over de regelingen? (N=558)

Ruim 40 procent van de respondenten leest de gemeentepagina in de lokale krant

Van alle respondenten leest 41 procent de gemeentepagina in de lokale krant, het Doetinchems Vizier. Echter, slechts 10 procent van de respondenten die de gemeentepagina leest, wist via de gemeentepagina dat de gemeente hen kon helpen bij hun financiële situatie. Ter vergelijking: 12 procent van de respondenten die de gemeentepagina lezen wisten helemaal niet dat de gemeente hen kon helpen.

Figuur B4.2.3 Leest u de gemeentepagina in het Doetinchems Vizier? (N=551)

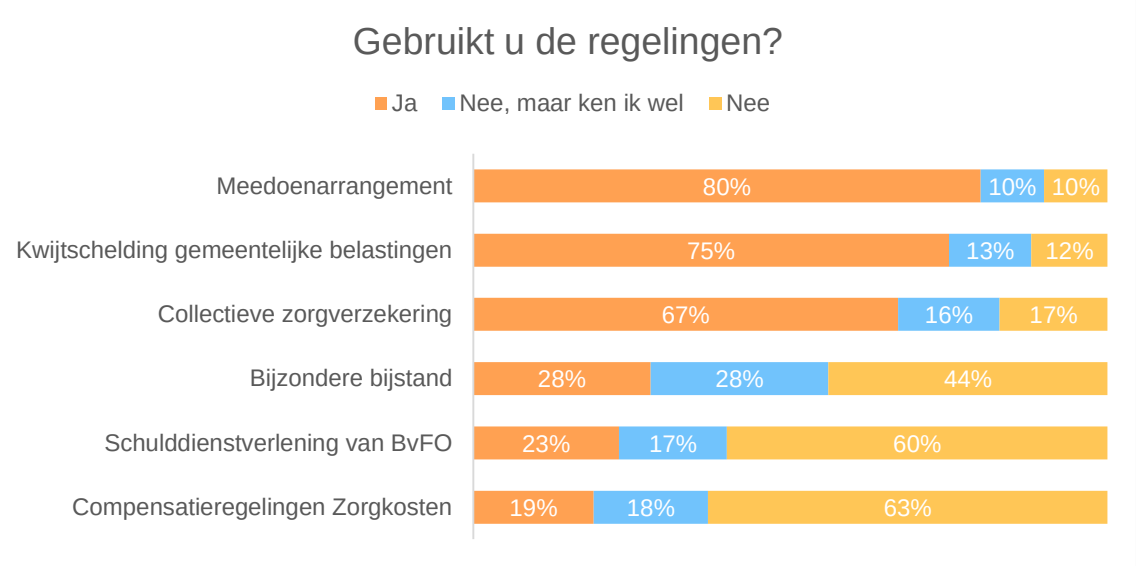

B4.3 Enquête: Regelingen

Bijna alle respondenten zijn bekend met het Meedoenarrangement

Van alle regelingen is het Meedoenarrangement het meest bekend en gebruikt: 90 procent van de respondenten kent deze regeling, 80 procent maakt er ook gebruik van. 88 procent is bekend met de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, driekwart maakt gebruik van deze regeling. De bijzondere bijstand is bij meer dan de helft van de respondenten bekend, hoewel iets meer dan een kwart deze regeling gebruikt. Schulddienstverlening en de compensatieregeling zorgkosten zijn bij minder dan de helft van de respondenten bekend. Deze regelingen zijn voor een specifieke doelgroep, dit verklaart voor een deel dat de bekendheid en gebruik iets lager is.

Figuur B4.3.1 Gebruik en bekendheid minimaregelingen (N=396 ~ N=524)

Respondenten zijn tevreden over de regelingen die zij gebruiken

De respondenten die één of meerdere regelingen gebruiken is gevraagd naar hun mening over en de effecten van de regelingen. 82 procent van de respondenten vindt dat de regelingen passen bij wat zij nodig hebben. Voor zo'n driekwart van de respondenten zorgen de regelingen ervoor dat zij wat extra's kunnen doen om mee te kunnen doen aan de samenleving.

14 procent van alle respondenten heeft thuiswonende kinderen jonger dan 18 jaar. Van deze respondenten geeft 86 procent aan dat zij door de regelingen iets extra's kunnen doen voor hun kinderen, 83 procent vindt dat de regelingen passen bij wat hun kinderen nodig hebben om mee te kunnen doen aan de samenleving.

Iets meer dan de helft (52 procent) geeft aan dat de regelingen voldoende van de kosten vergoeden.

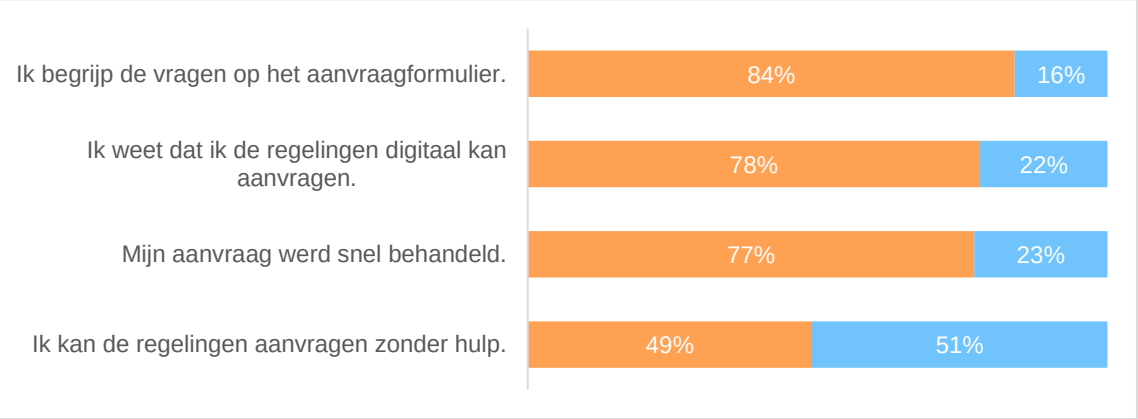
Figuur B4.3.2 Stellingen regelingen (N=65[20] ~ N=427)

Respondenten zijn tevreden over het aanvragen van de regelingen

De respondenten die één of meerdere regelingen gebruiken is gevraagd wat zij vonden van het aanvragen van de regelingen. Hierbij geeft 84 procent aan dat zij de vragen op het formulier begrijpen, 78 procent weet dat zij de regelingen digitaal aan kunnen vragen. Iets minder dan de helft (49 procent) kan de regelingen zonder hulp aanvragen.

Figuur B4.3.3 Stellingen aanvraag regelingen (N=367 ~ N=441)

Toelichting over de regelingen en het aanvragen

De respondenten konden een toelichting geven bij hun antwoorden op de vragen over de regelingen. Het grootste deel van deze toelichtingen gaan over het aanvragen van de regelingen. Deze respondenten geven voornamelijk aan dat de aanvraag door iemand anders is geregeld (zoals de bewindvoerder), dat zij hulp nodig hadden bij de aanvraag en dat zij de

[20] De stellingen over het effect van de regelingen voor kinderen zijn gemeten onder een relatief kleine groep van 77 respondenten met thuiswonende kinderen van 18 jaar. De antwoorden op deze stellingen betreffen respondenten van deze groep die één of meerdere regelingen hebben gebruikt.

regelingen niet digitaal aan kunnen vragen. Andere respondenten lichten toe dat de aanvraag hen makkelijk af ging.

Het andere deel van deze toelichtingen gaat over de regelingen. Respondenten lichten hier toe dat zij de regelingen niet kennen of kenden en hier graag meer informatie over willen. Andere respondenten stellen dat de bestaande regelingen niet altijd toereikend zijn.

Hieronder volgen een aantal van deze toelichtingen.

"Als ik een aanvraag wil doen bij de gemeente vraag ik familie om hulp."

"Mijn bewindvoerder regelt mijn aanvragen voor regelingen."

"Mijn begeleider helpt mij bij het aanvragen, omdat ik het niet goed begrijp."

"Ik weet dat het aanvragen online kan, maar heb er te weinig verstand van."

"Voor het Meedoenarrangement moet je documenten digitaal bijvoegen, als je deze apparaten niet hebt moet je altijd bij anderen om hulp vragen. Het zou beter zijn als je gewoon kopieën kunt maken en opsturen met een aanvraagformulier op papier."

"Ik ben bekend met de kwijtschelding van de gemeente belastingen en het Meedoenarrangement, verder wist ik niet dat er meer opties zijn. "

"Het duurt vaak lang voordat je antwoord krijgt van de gemeente en de regelingen zijn te beperkt. Ik kan nog steeds niet sporten, omdat daar geen geld voor is."

"Meedoen met weinig geld is lastig. Je moet kiezen: of naar de kapper of schoenen kopen of gezond eten."

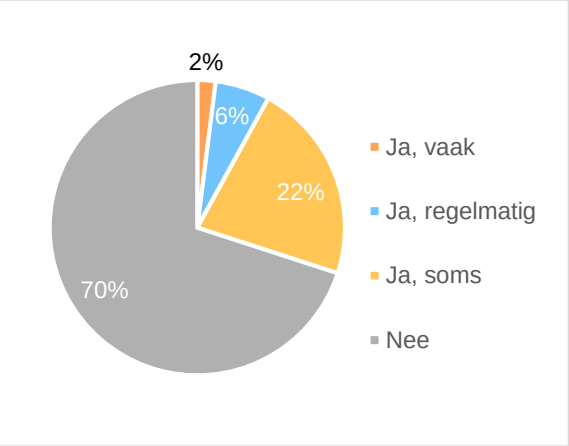
"Ik weet niks van de regelingen en hoe ik dat in werking moet zetten."

B4.4 Enquête: Schulden

De meeste respondenten lenen nooit geld van familie en vrienden

70 procent van de respondenten leent nooit geld van familie en vrienden om rekeningen te kunnen betalen. Van de respondenten die dit wel doen, doen de meesten dit soms.

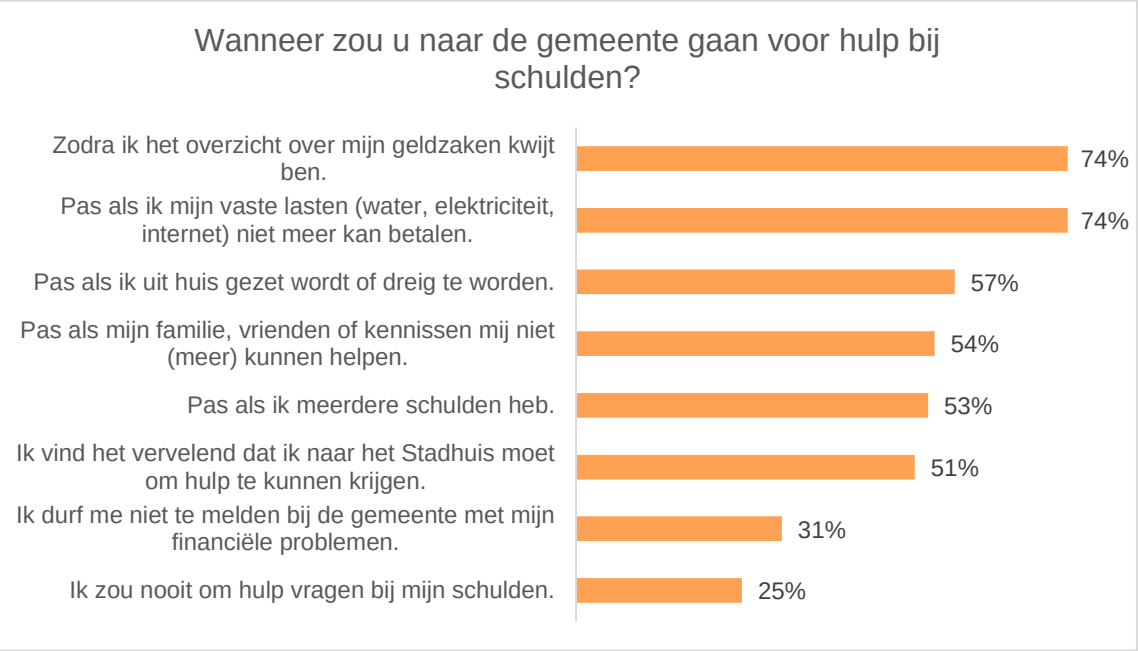
Figuur B4.4.1 Geld lenen van familie en vrienden (N=542)

De meeste respondenten zouden naar de gemeente gaan als zij financiële problemen hebben

Driekwart van de respondenten zouden naar de gemeente gaan om hulp te vragen, zodra zij het overzicht over hun financiën kwijt zijn. Eveneens 74 procent zou dit doen op het moment dat zij hun vaste lasten niet meer kunnen betalen. Iets meer dan de helft (51 procent) vindt het vervelend dat zij naar het Stadhuis moeten om hulp te krijgen bij hun schulden. Daarnaast durft 31 procent zich niet bij de gemeente te melden en zou een kwart van de respondenten nooit om hulp vragen bij hun schulden.

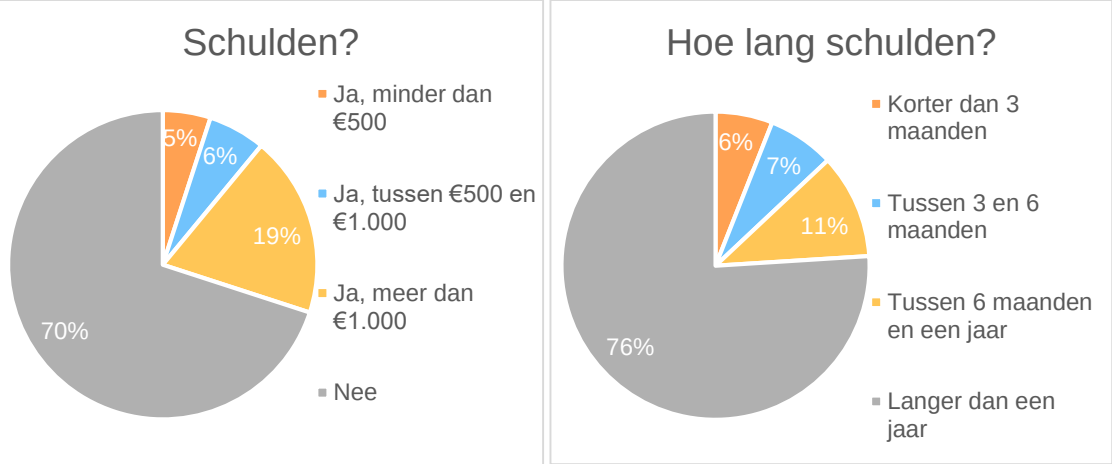
Figuur B4.4.2 Wanneer naar de gemeente met schulden? (N=245 ~ N=324)

30 procent van de respondenten heeft momenteel schulden

Eén op de vijf respondenten heeft meer dan € 1.000 schuld. Van de respondenten met schulden heeft ruim driekwart al langer dan een jaar schulden

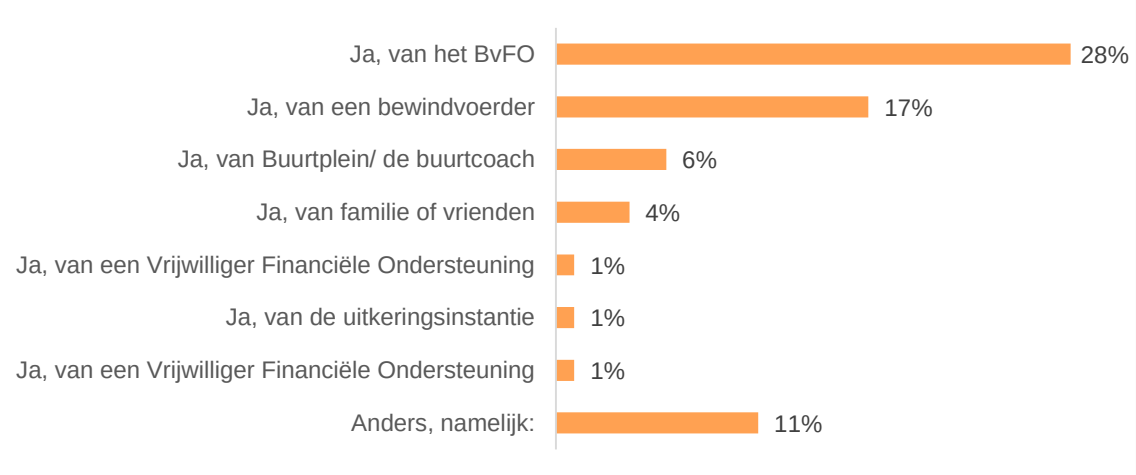
Figuur B4.4.3 Heeft u schulden? & Hoe lang heeft u schulden? (N=547 & N=162)

De meeste respondenten met schulden krijgen hier hulp bij, met name van het BvFO

Van de respondenten met schulden krijgt 68 procent hulp bij hun schulden; 28 procent krijg hulp van het BvFO, 17 procent krijgt hulp van een bewindvoerder. Onder ‘anders, namelijk’ noemen respondenten dat zij hulp krijgen van een bewindvoerder, de buurtcoach of de kredietbank.

Figuur B4.4.4 Krijgt u hulp bij schulden? (N=161)

Een kwart van de respondenten met schulden krijgt geen hulp bij hun schulden omdat zij hun problemen zelf willen oplossen, 8 procent krijgt geen hulp bij hun schulden maar zou dit wel graag willen.

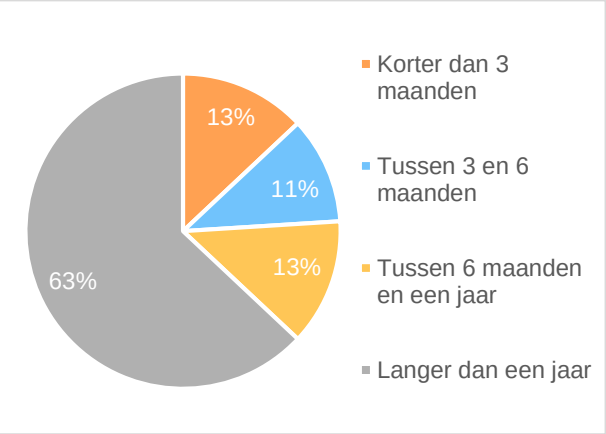
Figuur B4.4.5 Geen hulp bij schulden (N=161)

De meeste respondenten hadden langer dan een jaar schulden voordat zij hulp kregen

Bijna twee derde (63 procent) van de respondenten die nu hulp krijgen bij hun schulden had al langer dan een jaar schulden voordat zij deze hulp kregen. 13 procent kreeg binnen 3 maanden hulp bij hun schulden.

Figuur B4.4.6 Hoe lang schulden voordat u hulp kreeg? (N=105)

Toelichting schulden

Respondenten konden hun antwoorden op de vragen over schulden toelichten. Hierbij lichten de meeste respondent toe hoe hun schulden zijn ontstaan, andere respondenten lichten toe waarom zij wel of niet (eerder) om hulp bij hun schulden vroegen. Veelgenoemde redenen hiervoor zijn schaamte, het zelf willen oplossen en het niet weten of en hoe zij hier hulp bij konden krijgen.

Hieronder volgt een aantal van deze toelichtingen.

"Ik had al heel lang schulden voordat ik wist dat ik hulp kon krijgen. En het duurde toch nog meer dan een jaar voor dat alles was geregeld."

"Ik heb eerst geprobeerd mijn schulden zelf op te lossen met rechtszaken."

"Toen mijn schulden op begonnen te lopen heb ik vrijwillig om beschermingsbewind gevraagd."

"Ik heb schulden van over de 5 jaar oud omdat ik eerst hulp geweigerd heb en het ontkende omdat ik me er voor schaamde!"

"Ik was zwaar depressief. Mijn financiën waren op dat moment geen prioriteit, net als om hulp vragen."

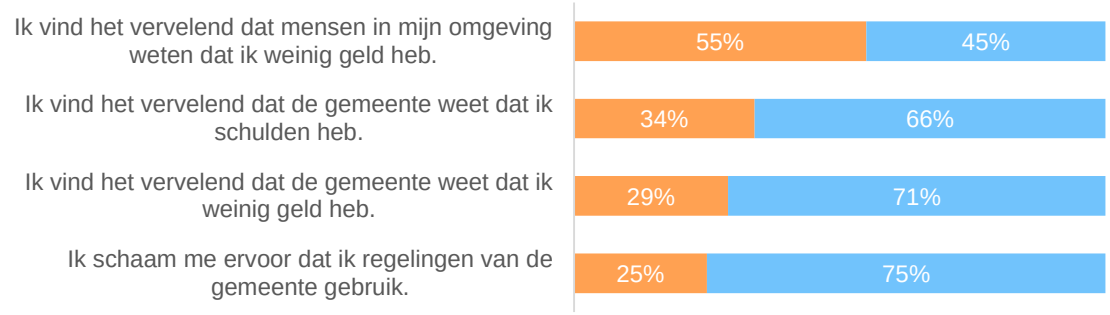
"Ik had eerst geen hulp omdat ik niet wist wat ik moest doen, ik had namelijk een eigen zaak en daar ging het mis. Ik ben via mijn dochter in contact met mijn bewindvoerder gekomen en die heeft mij geholpen met wat ik moest doen en heeft er voor gezorgd dat ik onder bewind kwam te staan."

B4.5 Enquête: Hulp vragen

Respondenten vinden het vooral vervelend dat bekenden weten dat zij weinig geld hebben

Ruim de helft van de respondenten (55 procent) vindt het vervelend dat mensen in hun omgeving weten dat zij weinig geld hebben. Dat de gemeente weet van hun financiële problemen vinden respondenten minder vervelend. Een op de drie respondenten met schulden vindt het vervelend dat de gemeente weet dat zij schulden hebben. Van alle respondenten vindt 29 procent het vervelend dat de gemeente weet dat zij weinig geld hebben, een kwart schaamt zich ervoor dat zij minimaregelingen gebruiken.

Figuur B4.5.1Stellingen financiële situatie (N=152 ~N=448)

Toelichting stellingen financiële situatie

Als toelichting bij de stellingen over hun financiële situatie geven respondenten aan waarom zij zich wel of niet schamen voor hun financiële situatie. Hieronder volgt een aantal quotes van respondenten hierover.

"Als een instantie weet dat ik schulden heb, dan vind ik dat niet erg. Mochten wij door deze situatie hulp krijgen om het op te lossen, dan hebben wij er baat bij."

"Het is juist zeer prettig om te weten dat er instanties zijn zoals de gemeente die willen helpen op het moment dat het fout dreigt te gaan. Schaam je niet om hulp te vragen, de drempel is misschien hoog, maar je bent niet de enige."

"Ik vind het best vervelend dat ik schulden heb, maar ik heb er alles aan gedaan om een oplossing te vinden. Alleen kwam ik er niet uit, dus ik ben blij dat ik een bewindvoerder heb gevonden die mij kon helpen."

"ik zie geen reden om me schuldig te voelen. Iedereen kan in een specifieke situatie in de schulden komen."

"Ik weet niet of ik me ervoor schaam dat ik de regelingen gebruik, maar ik denk dat een ander het altijd beter kan gebruiken. En ik vind het jammer dat ik het zover heb laten komen dat de gemeente mij moet helpen."

"Ik schaam me het meest naar mijn kinderen en mijn familie. Ik heb mijn kinderen niks tot weinig te bieden waardoor ik me nog meer schaam. Dit heeft te maken met trots. Ik kan langer dan een jaar bijna niks leuks doen met mijn kinderen. Laat staan een dagje uit of vakantie."

"Je wil graag onafhankelijk zijn, indien mogelijk."

B4.6 Enquête: Preventie

De respondenten is gevraagd wat de gemeente zou kunnen doen om te voorkomen dat mensen in financiële problemen komen. Bij deze vraag hebben 232 respondenten (42 procent) een antwoord gegeven. Van deze respondenten vindt 8 procent dat de gemeente al genoeg doet of dat het voorkomen van financiële problemen geen taak voor de gemeente is. De andere respondenten geven tips over hoe de gemeente financiële problemen kan voorkomen.

Van deze 232 respondenten vindt 31 procent dat de gemeente financiële problemen kan voorkomen door inwoners financieel tegemoet te komen. Dit kan bijvoorbeeld door meer regelingen en vergoedingen aan te bieden, door de voorwaarden en inkomensgrenzen van de bestaande regelingen ter verruimen of door kosten (zoals de gemeentelijke belastingen en andere vaste lasten) te verlagen.

20 procent van de respondenten die een tip heeft om problemen te voorkomen vindt dat de gemeente de informatie over de regelingen en andere ondersteuning beter moet verspreiden. Dit kan volgens de respondenten door meer voorlichting te geven over de mogelijkheden, door folders met informatie neer te leggen op vindbare plekken (zoals bij Buurtplein) en door inwoners proactief (bijvoorbeeld met een brief) op de hoogte te brengen van de regelingen.

17 procent van deze respondenten vindt dat de gemeente inwoners met financiële problemen beter kan behandelen. Deze respondenten noemen dat medewerkers van de gemeente vriendelijker kunnen zijn en meer inlevingsvermogen en begrip kunnen tonen. Een aantal respondenten noemt dat de gemeente meer tijd voor hen kan nemen en maar aandacht kan hebben voor hun situatie.

Zo'n 11 procent vindt dat de gemeente inwoners beter kan begeleiden, met name in het leren omgaan met geld en het vinden van werk. Respondenten noemen hierbij ook dat het beter is om te oorzaak van de problemen op te lossen dan de gevolgen. 9 procent van de respondenten vindt dat de gemeente meer kan inzetten op vroegsignalering, bijvoorbeeld door sneller in te grijpen als er sprake is van betalingsachterstanden. Als laatste noemt zo'n 5 procent dat de gemeente de drempels tot hulpverlening kan verlagen, zoals door de gemeente bereikbaarder en toegankelijker te maken.

Hieronder volgt een aantal van de tips die de respondenten geven.

“De gemeentelijke belastingen zijn erg hoog voor iemand met een inkomen van € 1.100.”

“Misschien kan de gemeente nog andere regelingen aanbieden, bijvoorbeeld extra hulp met school voor de kinderen en meer mogelijkheden in het Meedoenarrangement.”

“Proactief informeren welke regelingen bestaan en eventueel van toepassing zijn. Veel regelingen zijn prima middelen voor financiële en sociale ondersteuning.”

“Meer voorlichting over mogelijkheden om schulden aan te pakken, bijvoorbeeld folder neerleggen bij Buurtplein en de Stadskamer en een link op gemeentewebsite.”

“Meer maatwerk, behandel burgers niet als verdachten. Kijk naar de situatie en niet alleen maar regels. Neem de verantwoordelijkheid als iets fout gaat.”

“De vraag bij de juiste consultent neer leggen en niet elke keer een ander aan wie je het weer uit moet gaan leggen.”

“De mensen bijbrengen hoe ze om moeten gaan met geld.”

“Sneller actie ondernemen door het geheel over minder schijven te laten gaan. Er moet teveel gecommuniceerd worden voor dat er ergens wat geregeld kan worden en dat kost kostbare tijd.”

“De gemeente moet niet afwachten totdat iemand zich meldt, alle gegevens zijn bekend en als iemand in de gevarenzone komt moet de gemeente direct ingrijpen en ondersteuning bieden.”

“De gemeente kan laagdrempelig zijn zodat de financiële situatie niet uit de hand loopt.”

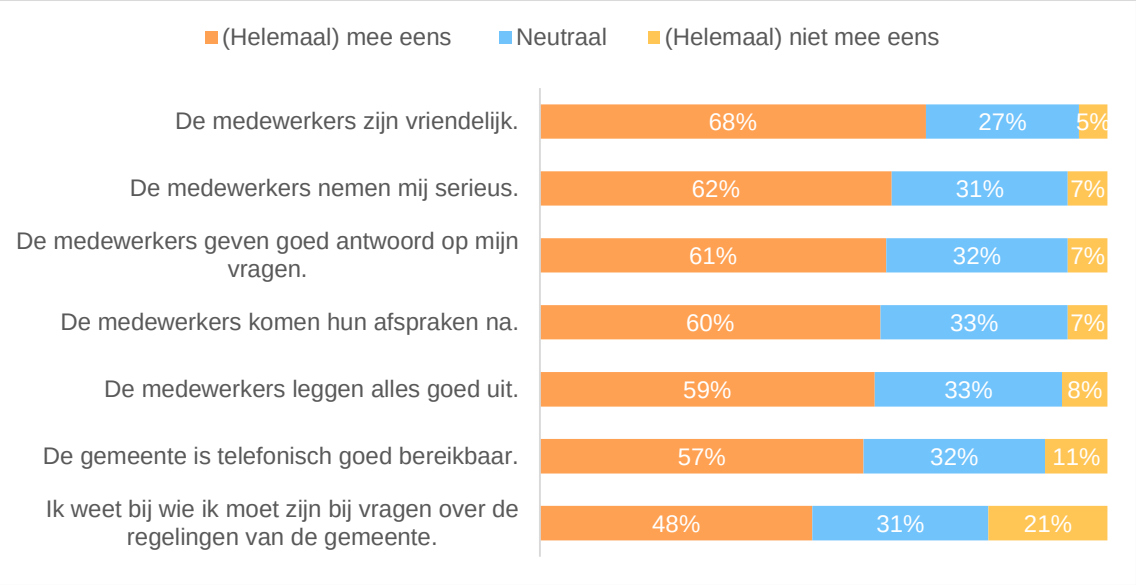
“Makkelijkere toegang voor de ouderen, minder digitaal.”

B4.7 Enquête: Contact

De respondenten zijn over het algemeen tevreden over het contact met de gemeente

Meer dan de helft van de respondenten is tevreden over het contact dat zij hebben met de gemeente. Zo vindt 68 procent de medewerkers vriendelijk en voelt 62 procent zich serieus genomen door de medewerkers. Bij vrijwel alle stellingen is telkens een klein deel (5 tot 11 procent) van de respondenten het met de stelling oneens. De enige uitzondering is dat iets minder dan de helft van de respondenten (48 procent) weet bij wie zij moeten zijn als zij een vraag hebben over de regelingen; 21 procent is het niet eens met deze stelling en weet dus niet waar zij terecht moeten met hun vraag.

B4.7.1 Stellingen contact gemeente (N=495 ~ 505)

Toelichting contact

Hieronder volgen een aantal quotes waarin respondenten hun antwoorden toelichten.

"Ik heb geen problemen als ik hulp nodig heb van de gemeente. Ik maak er geregeld gebruik van."

"Er zijn goede duidelijke afspraken gemaakt, het is goed geregeld."

"Ik word heel goed en prettig geholpen door mijn buurtcoach, altijd vriendelijk en goed bereikbaar."

"Als ik vragen heb weet ik dat ik altijd mijn contactpersoon kan vragen."

"Ik vind het vervelend dat de gemeente alleen in de ochtend bereikbaar is."

"Ik word vaak van het kastje naar de muur gestuurd. Ik word niet serieus genomen."

"De gemeente spreekt met woorden en vaktaal die ik niet begrijp en die voor hun normaal is."

"Soms moet ik een buurtcoach of iemand anders hebben in plaats van de gemeente. Veel is niet duidelijk omdat er geen overzicht is."

B4.8 Enquête: Tips en adviezen

Aan het eind van de vragenlijst kregen respondenten de gelegenheid om tips en adviezen te geven voor het minimabeleid van de gemeente. Hierbij hebben 174 respondenten (32 procent) tips en adviezen gegeven. Daarnaast geven 17 respondenten hier aan tevreden te zijn over de gemeente en de regelingen.

De tips en adviezen zijn grofweg in te delen in de volgende categorieën:

- Een verandering in de minimaregelingen, door meer of andere regelingen en vergoedingen aan te bieden, door de voorwaarden van de regelingen te verruimen en door het aanvragen makkelijker te maken (109 respondenten);
- Het verbeteren van het contact met de gemeente, met duidelijkere brieven en informatie en meer vriendelijkheid en betrokkenheid bij de inwoners (32 respondenten);
- Meer informatie verstrekken en voorlichting geven over de regelingen, en deze informatie (pro)actief verspreiden onder de doelgroep (25 respondenten);
- Het zo veel mogelijk verlagen van de drempel om de gemeente om hulp te vragen, bijvoorbeeld door mensen actief hulp aan te bieden, het liefst in persoon, en door meer ervaringsdeskundigen in te zetten (8 respondenten).

Hieronder volgt een aantal van deze tips en adviezen.

"Breid het Meedoenarrangement uit. Geef mensen met een uitkering automatisch kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, ook als ze een uitkering van het UWV krijgen. Bezuinig niet op de Wmo, mensen hebben deze ondersteuning echt nodig."

"Het zou fijn zijn als er bij het Meedoenarrangement ook de mogelijkheid was om te kiezen voor cadeaubonnen voor supermarkten of een VVV-bon. Het is leuk dat je een creatieve cursus kunt volgen maar daar komen altijd extra kosten bij voor bijvoorbeeld materialen en dat geld heb je dan weer niet dus is meedoen dan geen optie!"

"Een financiële compensatie aanschaf een bril, gehoortoestel of laptop, vooral voor schoolgaande kinderen."

"De gemeente moet het belang van telefonisch contact inzien. Vooral voor mensen van mijn leeftijd. Menselijk contact is super belangrijk!!"

"De medewerkers bij de gemeente moeten meer mens zijn!"

"Niet alles digitaal maken, ook op papier. Ik heb door hersenbloeding moeite met computer. Ik hoef geen computer te kopen voor contact met overheid."

"De informatie makkelijker en toegankelijk maken over wat de gemeente precies kan bieden."

"Soms moet je er via-via achter komen dat er bepaalde regelingen zijn. Ik vind dat de gemeente meer openheid moet geven."

"Actiever hulp aanbieden in plaats van wachten tot mensen zelf om hulp gaan vragen. Dit zou voor veel mensen de drempel voor hulp een stuk lager maken."

Vraag fractie GB inzake voorstel uittreding Stadsbank Oost Nederland.

Het voorstel is dat we de diensten gaan inkopen bij het Bureau van Financiële Ondersteuning van de gemeente Doetinchem. Hoelang doet Doetinchem dit al voor haar inwoners, zijn er tevredenheidsonderzoeken gedaan of i.d. en wilt u ons die toesturen?
We zien uw antwoord met belangstelling tegemoet.

Namens de fractie GemeenteBelangen,
Henk Rijks.

Schriftelijke vragen voorstel uittreding GR Stadsbank Oost Nederland fractie ChristenUnie.

Voorstel tot uittreding uit de Stadsbank Oost Nederland:

- Begin 2020 is er gestart met het ontwikkelen van een visie op de schuldhulpverlening. 17 mei is in de commissie Sociaal Domein dit voorstel voorgelegd. Wat is er in de tussentijd verder ontwikkeld?
- De uittreding uit de GR SON brengt uittredingskosten met zich mee. Er wordt aangegeven dat de hoogte hiervan nog niet bekend is. Wat is hier de reden van?
- In de afgelopen 1,5 jaar hebben er gesprekken plaats gevonden met de consulenten en beleidsmedewerkers van de afdeling sociaal domein. Wat voor informatie heeft dit opgeleverd?

Schriftelijke vragen voorstel uittreden GR Stadsbank D66 fractie

Vraag:

Er wordt door het college gesteld dat men heeft gemerkt dat de dienstverlening van de Stadsbank Oost Nederland (SON) niet meer voldoet aan de verwachtingen van onze inwoners met schulden. Waaruit is dat gebleken? Is hier daadwerkelijk met de inwoners gesproken of zijn er klachten binnen gekomen?

Vraag:
Waarom is niet eerst de visie op schuldhulpverlening met de raad besproken en ter goedkeuring voorgelegd, voordat een eventuele uittredingen in gang is gezet?

Vraag:
Hoe wil het college in december de raad de keuze van ontvlechting van de stadsbank voorleggen, wanneer er nog geen gedetailleerd ontvlechtingsplan ligt en bijkomende kosten nog niet bekend zijn?

Vraag:
Waarom wordt er vooruitgelopen op nog lopende gesprekken moet SON die pas in 2022 meer duidelijkheid moeten bieden?

Vraag:
Is het plan de schuldhulpverlening van inwoners uit de gemeente Aalten onder te brengen bij de schuldhulpverlening die de gemeente Doetinchem nu al kent? Wat is de rol van Laborijn in dit alles?

Vraag:
Is zekergesteld dat voldoende (extra) capaciteit ter beschikking zal staan?

Vraag:
Is de (sociale) advocatuur ook betrokken bij deze voornemens?

Schriftelijke vragen VVD fractie Voorstel uittreden GR Stadsbank Oost Nederland

ONDERWERP	**Voorstel tot uittreden uit de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland 2015**
Vragen	
1.	Informatienota pag. 8: U schrijft dat u de intake al zelf doet. Hierin komen ook de oorzaken van de problemen en de gezinssituatie aan de orde. Waarom is dit niet voldoende om integraal te kunnen werken?
2.	Er zijn beslist ook andere gemeenten die net als Aalten meer integraal willen werken. Kan de Stadsbank Oost Nederland hun service niet uitbreiden naar de wensen van de gemeente Aalten (en eventuele andere gemeentes)? Dat vergt dan natuurlijk andere afspraken.